

limka®

INFORMAČNÝ MAGAZÍN MESTA LEVOČA

FEBRUÁR 2024

stiahnite si magazín
LIMKA v PDF cez QR Code

VALENTÍNSKA TOMBOLA

14.2. - 18. 2

2024

Ako sa zapojiť?

**Nakúpte v dňoch 14. 2. – 18. 2. 2024 minimálne za 10€
v ľubovoľnej prevádzke v našom OC,
vypíšte žrebovací lístok a vhod'te ho do žrebovacieho
turniketu pri eskalátoroch.**

Čo môžete vyhrať?

**Jednu z desiatich cien, ktorú do tomboly venovali naši
obchodní partneri.**

Kedy žrebujeme?

**Výhercu vyžrebujeme v pondelok 19. 2. 2024.
Výhercovia budú zverejnení aj na ocmadaras.sk**

@ocmadaras
ocmadaras.sk

Miesto v mojom meste

OBSAH

str. 3

Miesto v mojom meste

str. 4 – 5

Viac ako 60 rokov
v harmonickom manželstve

str. 6

Svätý Valentín

str. 6 – 7

Levočské obdobie Uhorského
karpatského spolku

str. 7

Zmena v poplatkoch za malý zdroj
znečisťovania ovzdušia

str. 8 – 10

Nové tváre slovenského JAZZU
majú hudobné korene v levočskej ZUŠ

str. 10

Kreatívni vedci

str. 12

Informácie Technických služieb
mesta Levoča

str. 13

Pohotovostné lekáreň – február 2024

str. 14

Kridla a ilúzie

str. 15 – 18

Program Kultúra v Levoči
Program Kino Úsmev v Levoči

str. 19

Ako som poznala pána Értekeša

str. 20 – 21

Program Knížnice Jána Henkela v Levoči

str. 22 – 24

Materinský jazyk – prostriedok
nášho vnímania sveta

str. 25

Kongregácia sestier
Božského Vykupiteľa v Levoči

Fotografia na obálke
Vladimír Malák

Februárové číslo Limky otvárame miestami v meste pani poslankyne MUDr. Jany Surákovéj. Zastupuje nás v zastupiteľstve Prešovského samosprávneho kraja, v levočskom mestskom zastupiteľstve je predsedníčkou komisie pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov mesta. Jej miesta sú rovno tri:

„Narodila som sa v našom meste a svoj život prežívam v Levoči. S manželom sme sa rozhodli, že ostaneme žiť práve v Levoči a že si tu aj založíme rodinu, ktorá tvorí moje prvé miesto. Skrátka, nedokázala som Levoči povedať nie.“

Práve **rodina** je mestom, kde život začína a láska nikdy nekončí, kde sa navzájom rešpektujeme, rastieme v láske, vychovávame, pomáhame si. Rodina v mojich očiach nie je samozrejmosť. Je to obrovský dar, ktorý sme dostali zadarmo, ale nie nadarmo – nech je akákoľvek, určite nie je bezcenná. Nemá alternatívu, nedá sa nikým a ničím nahradiť. Som vďačná, že práve rodina mi je nablízku, hlavne v časoch náročnejších.

Ďalším miestom v mojom meste je zubná ambulancia, v ktorej vykonávam svoje **povolanie**. Prežívam a vnímam ho ako poslanie. V tejto súvislosti chcem spomenúť pána profesora RNDr. Štefana Hricíka, ktorý ma pri výbere povolania

výrazne ovplyvnil. Veľmi ma táto práca naplňuje – pomáhať ľuďom, byť im nápomocná aj pri prekonávaní strachu z ošetrovania, niekedy doslova zachraňovať úsmevy.

Uvedomujem si, aká vzácnosť je mať prácu, do ktorej prichádzam s radosťou, chuťou a entuziazmom. Som tu vždy pre nich, dennodenný kontakt s nimi je mi silou, aby som svoju prácu aj naďalej vykonávala so zánietenosťou ako doteraz.

A keď sa povie významné miesto v mojom meste, určite sa mi vybaví **Bazilika sv. Jakuba**. V roku 2015 bola vyhlásená za Baziliku minor. Je to živý chrám, v ktorom sa veriaci pravidelne stretávajú a slávia sviatosti už 700 rokov, je srdcom nášho mesta. Má bohatú históriu, navyše je klenotnicou mnohých umeleckých pamiatok, ktoré sú skvostom nielen na Slovensku, ale aj vo svete. Je zasvätená sv. Jakubovi, ktorý je patrónom nášho mesta.“

Z nového roka sme ukrojili prvé týždne a do tých ďalších pred nami pridáva pani poslankyňa pranie všetkým obyvateľom mesta:

„Milí Levočania a Levočanky, do zostávajúcich 11 mesiacov roka 2024 vám chcem popriať hlavne pevné zdravie, na každý deň potrebné Božie požehnanie a prítomnosť ľudí s dobrým srdcom, mnoho dôvodov na úsmev a naplnenie v tom, čo robíte a čím žijete.“

Nosnými témami februárového čísla sú Sviatok zaľúbených a Medzinárodný deň materinského jazyka, ktorý sa čoraz viac dostáva do povedomia aj na Slovensku. Popri podpore dvoch úspešných hudobných talentov a kronike jubilujúcich rehoľných sestier je mesačník naplnený informačným servisom z každej oblasti spoločenského života v meste. S prehľadom prežijete všetkých 29 februárových dní.

redakcia

Informačný magazín mesta Levoča LIMKA. Vydávané a rozširované na území mesta Levoča. Vychádza jedenkrát mesačne, k 1. dňu v príslušnom mesiaci. **Vydáva:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča, IČO: 00329321. Ročník IX., číslo 2. **NEPREDAJNÉ.** Náklad: 4400 kusov. EV 5295/15, ISSN 2453-7055. **Grafická úprava a sadzba:** Bc. Vladimír Malák. **Inzercia:** Mesto Levoča. **Tlač:** ProfiPrint, s.r.o., Levoča. **Redakčná uzávierka 20. deň v kalendárnom mesiaci.** V prípade, ak deň redakčnej uzávierky LIMKY pripadne na sobotu, nedeľu, sviatok alebo deň pracovného pokoja, posledným dňom na dodanie podkladov je najbližší pracovný deň. Nevyžiadané materiály a fotografie nevraciam. Vydavateľ si vyhradzuje právo na úpravu, skrátenie, prípadne na neuverejnenie príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za obsah doručenej inzercie. **Zodpovedný redaktor:** JUDr. Pavol Papcun. **Výkonný redaktor:** Bc. Vladimír Malák. **Jazyková korektúra:** Eva Mališková. **Redakčná rada:** Mgr. Anna Babicová, Mgr. Kamil Tomaškovič, Bc. Vladimír Malák, Mgr. Eva Mališková, PhD. **Adresa redakcie:** Mesto Levoča, Námestie Majstra Pavla č. 4, 054 01 Levoča. Tel.: 053 451 2467. Príspevky posielajte na adresu: limka@levoca.sk. Za prípadné tlačové chyby sa ospravedlňujeme. Informácie pre dotknutú osobu o prevádzkovateľovi a spracúvaní osobných údajov sa nachádzajú na webovom sídle mesta Levoča www.levoca.eu/gdpr.pdf alebo ich možno získať na mailovej adrese zodpovednaosoba@levoca.sk a telefónnym číslom 0911 617 444.

Viac ako 60 rokov v harmonickom manželstve

Marta a Ján Štramovci sú Levočania a manželia už 64 rokov. Martu poznajú mnohí ako dlhoročnú učiteľku v materskej škole a inštruktorku paličkovanej čipky, Jána ako zručného stavbára a hasiča. Spoločne sa venujú výrobe kraslíc. Svojou tvorbou niekoľko rokov reprezentovali Levoču na podujatí Starosadecká jeseň v poľskom partnerskom meste Starý Sacz, na rôznych remeselných podujatiach v Levoči aj v ďalších slovenských mestách. Pri príležitosti Dňa svätého Valentína vám ponúkame rozhovor s manželmi Štramovcami, ktorí Vladimíre Novotnej Čajovej prezradili ich recept na šťastné manželstvo.

Ako ste sa spoznali?

MŠ: Pane Bože, ocko, ako si ma spoznal?

JŠ: Zakukovala si nám ponad plot... (smiech)

MŠ: Bývali sme na Kláštorskej ulici, v dome, v ktorom teraz býva náš syn. Boli sme susedia, poznali sme sa. Trošku sme sa porozprávali a ďalej to šlo samo, jedno okolo druhého. Ján potom šiel na povinnú vojenskú službu. Počkali sme sa a keď sa vrátil, rozhodli sme sa vziať. Svadbu sme mali 6. augusta 1960, učiteľia sa sobášili počas prázdnin, cez školský rok nebol čas. Odvtedy spoločne bojujeme za práva ľudu. (smiech)

Chcelo sa vám na manžela čakať ďalšie dva roky do svadby?

MŠ: Pravdaže, po skončení Strednej pedagogickej školy v Levoči som učila v materskej škole na Vysokej ulici. Pracovali sme v dvojzmennej prevádzke, pomáhala som trošku susedom, navštevovala otecka, na bicykli som odprevádzala neter do materskej školy. Nemala som čas pokukovať po iných.

Čím sa živil v živote váš manžel?

MŠ: Manžel je vyučený murár, pracoval napríklad na výstavbe sídliska Rozvoj, na Pozemných stavbách v Levoči, ale aj v Spišskej Novej Vsi.

JŠ: Stavali sme bytovku v areáli nemocnice, z ktorej je teraz rehabilitačné oddelenie, ďalej slobodáreň, terajšie interné oddelenie. Zo zdravotných dôvodov som neskôr od murárčiny odišiel.

MŠ: Manžel potom pracoval ako hasič na hasičskej zbrojnici, ktorá bola kedysi v budove mestského úradu. Potom sa presťahovali do terajšej zbrojnice.

JŠ: Pracoval som tam 37 rokov.

MŠ: Keď boli deti malé, nebolo to jednoduché. Máme troch synov. Predtým bolo

pravidlo, že som nemohla mať dieťa v škole, v ktorej som učila. Tak sme museli synov nosiť do materskej školy na Ulici Gustáva Hermanna. Bála som sa, lebo synovia prechádzali cez tú najfrekvencovanejšiu križovatku na Probstnerovej ceste. Našťastie, vtedy bolo ešte menej áut, no i tak som stále trpela, či bezpečne prešli cez cestu.

Takže máte 3 synov, mali ste doma veselo...

MŠ: Veru, veselo. Naši synovia sú Janík, Rasťo, ktorý je tiež hasič z povolania, a tretí je Mirek. Navštevovali Základnú školu na Ulici Gašpara Haina, všetci traja študovali. Myslím, že sme ich dobre vychovali, dali im také vzdelanie, aké chceli, chodili na ZUŠku, na klarinet, akordeón a husle. Máme niekoľko vnúčat aj pravnúčat.

Máte krásnu rodinu, vidím, že ste na synov obaja veľmi pyšní. Zaujímalo by ma, prečo ste si jeden druhého vybrali?

JŠ: Vždy sme si rozumeli, už ako deti sme sa spolu hrali...

MŠ: Je nám spolu dobre. Vieme sa spolu zasmiať. Na Nový rok sme ľuďom želali veľa zdravia, trošku šťastia, lebo keby sme ho mali veľa, nevedeli by sme, čo s ním. Stále úsmev na tvári, lebo plačom ani krikom nič nedokážeme, ale s úsmevom vždy.

Ako vyzerá váš bežný deň?

MŠ: Ráno, keď vstaneme, manžel sa vyberie na dvor. Máme 50 sliepok. Zo štipendia, ktoré dostávame, tak volám náš dôchodok, je nám ťažko vyžiť aj potešiť na sviatky deti, vnúčatá aj pravnúčatá. A tak sme začali

chovať sliepky, dávame deťom vajíčka. Najstarší syn má dobrého kamaráta baču, od ktorého má syr i žinčicu. Prvá cesta zo salaša vedie k nám a podelí sa s nami. Nevezme od nás peniaze, ale vajíčka. Výmenný obchod. Aby som vrátila k otázke, manžel ráno vyjde na dvor, sliepkam musí nasypať krmnu zmes, naliať čistú vodu, zrno... Každý deň vyčistí kurín. Keď nasype vtáčikom do krmidla slnečnicu, príde naspäť do domu. Medzitým už pripravím raňajky. Po raňajkách vezmeme lieky. Potom sa vyberiem do mesta na nákup. Po príchode domov ma už manžel čaká s obedom. Chodievajú nás potešiť vnúčatá. Naša pravnučka Emka je veľká šikovnica, ale aj huncútka. Keď príde, hneď beží vystíškať dedka. Ja smutne čakám. Povie mi, že príde rad aj na mňa, ale prvý je dedko, lebo robí tie najlepšie bryndzové halušky a palacinky. Vraj som ju naučila iba to, ako sa na palacinku natiera nutella tak, aby sa neroztrhla.

Počas dňa sa venujete aj remeslám?

MŠ: Keď sme sa brali, netušili sme, že sa budeme venovať remeslám, že sa z nás stanú remeselníci. Raz sme však boli na výstave v SNM - Spišskom múzeu v Levoči. Paličkovali tam dvaja moji bývalí žiaci. Oslovila som ich a požiadala, aby ma to naučili. Jeden z nich, Janík, sa na to dal a spoločne sme začali vyučovať paličkovanú čipku na školách. Veľa detí sa vďaka tomu naučilo techniku paličkovanej čipky. Zaujímavé na krúžku bolo, že sme tam paličkovali aj zdobili kraslice. V budove základnej umeleckej školy sme

každý rok organizovali výstavu. Až doteraz nás na ulici zastavujú bývalí žiaci z tohto krúžku.

Ako ste do remesiel zapojili manžela? Vedľa nás je vyložený jeho krásny betlehem z lipového dreva...

JŠ: Ako som tento betlehem vyrobil? V múzeu potrebovali k nejakej výstave betlehem a nevedeli zohnať. Tak som im ho vyrobil.

MŠ: Dreva sa manžel chytil sám, tento betlehem sme nosievali na Vianoce aj do kaplnky v nemocnici. Kraslice tvoríme spoločne. Manžel pripravuje vajíčka na zdobenie. Vyfúkne ich, vyčistí a namaľuje temperovými farbami podľa toho, akú farbu si zvolíme. Napichne vajíčko na drierko, namaľuje a na parapete máme vyrobené papierové doštičky s dierkami, kde vajíčka schnú. Takto musí vajíčko namaľovať 6 – 7-krát, aby farba na vajíčku bola jednoliata. A ja tie vajíčka zdobím. Naučila sa to už aj naša vnučka Soňka a meniť vajíčka na kraslice sa učí aj pravnučka Emka. Máme veľa kraslíc od ďalších remeselníkov, ktoré sme si priniesli z rôznych výstav.

Trávite čas aj bez seba?

MŠ: S kolegyňami, s ktorými som pracovala, máme pekný zvyk. Stretávame sa raz mesačne v reštaurácii, porozprávame sa, čo sme za mesiac zažili a tá, ktorá mala sviatok, nás pohostí a uctíme sa navzájom.

Máte nejaké rady na pekný spoločný život? Ako ste prekonávali spory a náročnejšie situácie?

MŠ: Snažili sme sa, aby k sporom nedochádzalo. Brali sme život taký, aký je a hovorili sme si, že všetko prejde. Nikdy sme veľké spory nemali.

Nehádali ste sa?

JŠ: Nie, ja to nenávidím. Ak ma niečo trápi, poviem to tak, ako to je.

MŠ: Vždy sme sa rešpektovali a rešpektujeme sa až dodnes. Treba vedieť pochopiť jeden druhého, nevyvyšovať sa. Keď nastane problém, treba si ho vyriešiť v pokoji a bez nadávok. Nadávkami a plačom sa nevyrieši nič, ale úsmevom sa dosiahne taký výsledok, aký chceme.

Ďakujeme za rozhovor, nech vám pekné manželské spolužitie naďalej spríjemňuje jeseň vášho života a teší nielen vás, ale aj vašich blízkych.

Svätý Valentín

Mesiac február je najkratším mesiacom v roku. Okrem toho je to mesiac, v ktorom slávia svoj sviatok všetci zaľúbení. Ako vznikol? A kto bol svätý Valentín? Ochranca zaľúbencov, pocestných, včelárov a mládeže?

Podľa legendy patrónom tohto sviatku bol biskup z Terni. Veľa informácií o jeho živote je neznámych. Známe je, že sa Valentín stal biskupom vo svojom rodnom meste. Pôsobil aj v Ríme za cisára Claudia. Práve on zapríčinil koniec biskupovho života, ale zároveň aj začiatok legendy, ktorá sa so svätcom spája.

Cisár počas svojho panovania uskutočnil viacero vojenských výprav. Jeho armáda patrila k tým najsilnejším. Aby sa jeho vojaci mohli plne sústrediť na vojenský výcvik a boj, zakázal im uzatvárať manželstvá. Zastával názor, že ženatý vojak starostlivosťou o rodinu oslabuje svoju bojovosť a obetavosť.

Biskup aj napriek zákazu páry tajne sobášil. Do nemilosti cisára upadol aj preto, lebo nabádal vojakov, aby svoje ženy neopúšťali a nebojovali. Tým si podpísal rozsudok smrti. 14. februára roku 269 ho cisár nechal popraviť. Valentínove ostatky boli prevezené a pochované v biskupovom rodnom meste. Tu odpočívajú dodnes. V roku 1605 pri archeologickom výskume, ktorý podnietil pápež Pavol V., boli jeho ostatky objavené

a preskúmané. Lebka bola oddelená od trupu, čo hovorilo o spôsobe jeho usmrtenia - sťatí.

Osud sv. Valentína bol opradený viacerými legendami. Okrem toho, že nedodržiaval nariadenia cisára, sa pod jeho osud mali podpísať aj jeho liečiteľské schopnosti. Mal prinavrátiť zrak slepej dievčine alebo uzdraviť chorého chlapca.

Prvýkrát sa sviatok tohto svätca začal sláviť v roku 496. Pápež Gelasius I. ním nahradil pohanský sviatok, tzv. Iuperkália. Počas neho Rimania oslavovali známú vlčicu, ktorá odchovala zakladateľov mesta Romula a Réma. Bola to oslava ženskej plodnosti a bohyně Juno, pri ktorej boli dievčatá a ženy obdarované kvetmi. Dokonca aj podľa legendy mal biskup sám obdarovávať mladé páry pestrými kyticami z biskupskej záhrady. Kveti sa tak stali aj jedným z atribútov sv. Valentína a jedným z najčastejších darov, ktorými sa obdarúvajú mladé páry počas tohto sviatku.

Okrem toho z Britských ostrovov pochádza aj starobylý zvyk posilať na Valentína milovanej osobe milostné, niekedy anonymné listy, tzv. valentínky. Napríklad na začiatku 19. storočia pošta v Anglicku doručila 60 tisíc valentínskych pohľadníc. Od polovice 19. storočia sa rozšírili poštové známky. Ich cena nebola vysoká, a tak si posielanie (nie-

len valentínskych) pohľadníc mohol dovoliť skoro každý. Vďaka tomu sa tento zvyk rozšíril ešte viac.

K tým najstarším zachovaným Valentínskym prianiam patrí to, ktoré sa zachovalo v Britskej knižnici v Londýne. Je z roku 1477 a jeho autorkou je Margery Brewsová, ktorá písala svojmu milému Johnu Pastonovi. V liste uviedla, že požiadala svoju matku, aby sa u otca prihovorela za väčšie veno. Okrem tohto listu sa v knižnici zachovala celá zbierka listov rodiny Pastonových z anglického Norfolk. Kolekcia obsahuje listy z rokov 1422 až 1509.

Tento príbeh dvoch zaľúbených končí šťastne. V listoch sa dá dočítať, že John a Margery sa aj napriek nízkej výške vena zosobášili. Z tohto zväzku sa narodil syn William, ktorý bol rytierom a významným členom dvora kráľa Henricha VIII.

V prístavoch mal tento sviatok celkom iný význam. Členovia cechov moreplavcov, kupcov a remeselníkov aj iné bratrstvá sa v tento deň (14. februára) stretávali pri spoločných hostinách.

Existuje ešte jedna starobylá legenda spojená so sviatkom sv. Valentína. Hovorilo sa, že si slobodná dievčina vezme za muža chlapca, ktorého 14. februára stretne ako prvého. Preto sa mladí muži, ktorí mali záľusť na niektorú slobodnú dievčinu, snažili ju čo najskôr ráno v daný deň obdarovať kyticou kvetov.

Mgr. Zuzana Demčáková
SNM – Spišské múzeum v Levoči

Levočské obdobie Uhorského karpatského spolku (1884 - 1891)

Uhorský karpatský spolok bol založený v Starom Smokovci v roku 1873 a patrí do prvej desiatky najstarších turistických spolkov v Európe. Bol to spolok, v ktorom sa angažovali predovšetkým spišskí Nemci, ale na svoju dobu bol pomerne tolerantný a medzi jeho členov patrili aj Maďari, Slováci, Rusíni či Poliaci. Na základe sídla spolku rozlišujeme tri fázy jeho činnosti. Prvým sídlom bol Kežmarok (1873 - 1884), nasledovala Levoča (1884 - 1891) a nakoniec Spišská Nová Ves (1891 - 1918). V každom z týchto období mal spolok rôzne priority.

Už v roku 1879 vstúpilo mesto Levoča do Uhorského karpatského spolku ako zakladajúci člen. Po presťahovaní sídla spolku do Levoče v roku 1884 bol jeho predsedom Albin Csáky (vo funkcii 1880 - 1891), šarišský a spišský župan a neskorší minister kultúry a školstva. Vo vedení spolku bol aj profesor levočského gymnázia, speleológ a geológ, Samuel Roth. Pre levočské obdobie spolku je príznačná všestranná aktivita. Práve počas levočského obdobia, v roku 1889, bol evidovaný najväčší počet členov - takmer päťtisíc. Po snahe posilniť v spolku maďar-

ský vplyv na úkor nemeckého však došlo koncom 80. rokov k rozštiepeniu spolku a poklesu členstva.

Spolok bol aktívny v oblasti turistiky, kultúry a v prírodovednom výskume. Aj keď regionálne sekcie boli aktívne v celých Karpatoch, ťažisko činnosti bolo zamerané na Tatry. Hlavnými činnosťami bolo budovanie a značkovanie turistických chodníkov, stavba útulní a chát, organizovanie horských vodcov a záchrannej služby. V levočskom období sa vedenie spolku zaslúžilo o vý-

stavbu cesty cez Tatry - dnešnej Cesty slobody. Bola rozšírená sieť chodníkov a útulní a začala sa činnosť v oblasti ochrany prírody. Spolok spopularizoval turistiku medzi žiakmi a turistami a zaslúžil sa o zavedenie železničných a nocľážnych zliav.

Spolok vydával monografie, obrazové publikácie, mapy - samostatne alebo v turistických sprievodcoch. V roku 1884 začala vychádzať spolková ročenka s príspevkami v maďarskom aj nemeckom jazyku. Okrem informácií o činnosti spolku boli príspevky v ročenke zamerané na turistiku, informácie o túrach, články o cestovnom ruchu, ale aj

výsledky vedeckého bádania členov spolku. Najvýznamnejšie zastúpenie mala geografia s jej rôznymi disciplínami. Miesto na stránkach ročenky si však našli aj spoločensko-vedné príspevky, najmä o kultúrnych pamiatkach, dejinách Tatier a o Spišskej župe.

Po vzniku Československej republiky spolok zanikol, v roku 1920 však obnovil svoju činnosť pod menom Karpatský spolok (Karpathenverein) so sídlom v Kežmarku.

Mgr. Zuzana Dzimková
SNM – Spišské múzeum v Levoči

Zmena v poplatkoch za malý zdroj znečisťovania ovzdušia

Podľa nového zákona č. 190/2023 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia sa mení poplatok za znečisťovanie ovzdušia pre právnické a fyzické osoby oprávnené na podnikanie pri malých zdrojoch znečisťovania ovzdušia. Dôležitá zmena od 1. 1. 2024 sa týka najmä prevádzkovateľov spaľovacích zariadení - **kotlov / horákov na zemný plyn**, ktorí už **nebudú spoplatňovaní**, a teda sa ich ani **netýka oznamovacia povinnosť** o množstve spáleného paliva! Takisto **nebude spoplatnené** ani spaľovanie **tekutých palív**, ako sú nafta, vykurovací olej a pod.

Nadalej však budú spoplatňovaní prevádzkovatelia spaľovacích zariadení na **čierne uhlie, koks, hnedé uhlie a biomasu** (peleť, kusové drevo, štiepka

a pod.), **pre ktorých zároveň platí oznamovacia povinnosť, t. j. nahlásiť údaje o množstve spáleného paliva do 15. februára za rok predchádzajúci** (t. j. do 15. 2. 2024 údaje za rok 2023)! Na základe predložených údajov mesto určí poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Za nesplnenie oznamovacej povinnosti hrozí v zmysle § 7 ods. 2 zák. č. 190/2023 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia prevádzkovateľovi spoplatňovaného zdroja pokuta od 30 € do 800 €. **Spoplatňované naďalej ostávajú aj niektoré osobitné činnosti, ako sú nanášanie náterov na povrchy, lakovanie, povrchová úprava vozidiel, odmasťovanie a čistenie povrchov organickými rozpúšťadlami.** Poplatky aj uložené pokuty za nedodržanie termínu nahlasovacej povinnosti sú príjmom mesta.

Z ČINNOSTI MESTSKEJ POLÍCIE V DECEMBRI 2024

Dňa 12. 12. 2023 v čase o 20.50 hod. hliadka MsP poskytla súčinnosť OOPZ pri predvedení osoby z dôvodu krádeže v nákupnom centre Tesco.

Dňa 19. 12. 2023 hliadky MsP zabezpečovali verejný poriadok počas vianočného remeselného trhu v severnom parku na Nám. Majstra Pavla.

Od 15. 12. do 19. 12. 2023 hliadky MsP v súčinnosti s TS mesta Levoča a príslušníkmi HaZZ zabezpečovali okolie a regulovaný zosyp snehu a ľadu zo striech budov na Nám. Majstra Pavla a v priľahlých uliciach.

Dňa 21. 12. 2023 v čase o 22.20 hod. hliadka MsP riešila sťažnosť na rušenie nočného pokoja na Dlhej ulici.

Dňa 28. 12. 2023 v čase o 14.10 hod. bola hliadka informovaná o zranenej lesnej zveri v lokalite nad Žabou cestou. Hliadka po príchode na uvedené miesto kontaktovala členov miestneho Poľovného združenia.

Počas Silvestrovskej noci v čase o 01.20 hod. bola hliadka MsP v súčinnosti s hliadkou OOPZ preveriť sťažnosť na rušenie nočného pokoja v bytovom dome na Ulici Francisciho.

**Ďakujeme za spoluprácu
pozorným občanom.**

VYBRANÉ ČLÁNKY SI MÔŽETE VYPOČUŤ AJ AKO PODCAST S NÁZVOM LIMKA – ROZHOVORY.
NÁJDETE ICH NA WEBE MESTA, SPOTIFY, YOUTUBE, GOOGLE A APPLE PODCASTS.

limka
rozhovory

Nové tváre slovenského JAZZU majú hudobné korene v levočskej ZUŠ

Gregor Chalupický a Gregor Špener. Dvaja mladí umelci, ktorých cesty spojil hudobný pedagóg Vladimír Tomko z našej malebnej Levoče. Je uznania hodné, že obaja Gregorovia boli len prednedávnom so svojimi kapelami veľmi úspešní a prebojovali sa do finále známej súťaže Nové tváre slovenského jazzu 2023, kde ich hodnotili zvučné mená sveta jazzu ako Matúš Jakabčic, Peter Lipa, Martin Valihora a ďalší.

Aká bola ich cesta na veľké pódia a ako si spomínajú na svoje hudobné začiatky vám priblížime v nasledujúcom rozhovore.

Obidvaja ste absolventmi Základnej umeleckej školy v Levoči. V akom veku ste začali navštevovať ZUŠ a na akých hudobných nástrojoch ste sa učili hrať?

G. CH.: Základnú umeleckú školu v Levoči som začal navštevovať ako šesťročný. Nastúpil som do triedy pána učiteľa Tomka a práve vďaka nemu som sa postupne zbližil s viacerými hudobnými nástrojmi a vybudoval som si silné puto k hudbe. Začínal som so zobcovou flautou, postupom času som sa dostal k bicím, gitare a neskôr som začal navštevovať aj hodiny hry na klavíri u pani učiteľky Gabriely Tomkovej. Keď som mal asi desať rokov, flautu som vymenil za trombón, vďaka ktorému sa mi neskôr otvoril hudobný svet.

G. Š.: Prvý kontakt s hudobným nástrojom som mal ako päťročný - otec mi vyrobil vlastný ozembuch. Hrával som na ňom na rodinných oslavách. Na bicie som začal hrať ako osemročný. Rodičia ma prihlásili do ZUŠ v Levoči a tu som aj vďaka pánovi učiteľovi Tomkovi dostal kvalitné základné hudobné vzdelanie. V neskoršom veku som sa sám naučil hrať akordy na gitare a počas štúdia na konzervatóriu som sa začal venovať aj hre na klavíri.

Čím bol pre vás pán učiteľ Tomko výnimočný? Ako si spomínate na hodiny s ním?

G. CH.: Pán Tomko je učiteľom, na ktorého budem spomínať celý život. Doteraz som s ním v pravidelnom kontakte vďaka Brass collegiu Levoča a Dychovej hudbe mesta Levoča, kde si spolu z času na čas zahráme. Vďaka mu za to, že ma podporoval pri hľadaní mojej profesijnej cesty. Aj vďaka nemu som zistil, že jediné, čomu sa túžim v živote venovať, je hudba. Aj keď som nebol vždy

Kapela The BUREAU – Gregor Chalupický, zdroj: FB Nové tváre slovenského jazzu

najvzornejším žiakom, stále sa dokázal nad situáciou povzniesť a radšej mi povedal nejakú zaujímavú životnú skúsenosť alebo sme si sadli za nástroje a hrali to, čo nám v tej chvíli napadlo – „džemovali sme“. Presne táto častá improvizácia sa mi zišla v hudobnom živote nespočetne veľa krát. Musím určite spomenúť aj pani učiteľku Tomkovú, ku ktorej som chodil na hodiny hry na klavíri, pána učiteľa Dubivského, ktorý ma učil hru na gitare a súkromne ma učil aj Marek Kamenický. On ma zbližil s gitarovými piesňami, ktoré som túžil hrať a nevedel som ako na to. Na čas strávený v levočskej ZUŠ spomínam veľmi pozitívne.

G. Š.: Pán Vladimír Tomko je výnimočný pedagóg a skúsený muzikant, ktorý ovláda hru na niekoľkých hudobných nástrojoch. Veľmi sa mi páčil jeho spôsob výučby, ako pracoval so žiakmi a snažil sa im odovzdať to najpotrebnejšie. Nikdy nezabudnem na moju prvú hodinu, keď som si prvýkrát

sadol za bicie, pán učiteľ Tomko za klavír a začali sme spolu improvizovať. Spomínam si, že som bol veľmi fascinovaný a začalo ma to veľmi baviť, pretože sme tvorili hudbu priamo na hodine, bez nôt. Neskôr som si uvedomil, že práve vďaka improvizácii som si vybudoval pozitívny vzťah k bicím a všeobecne k hudbe. Spolupracoval som aj s pánom učiteľom Petrom Dubivským, ktorý viedol školskú kapelu. Pravidelne sme hrávali na verejných koncertoch v mestskom divadle. Boli to pre mňa prvé, veľmi cenné pódiové skúsenosti.

Kedy ste začali uvažovať nad tým, že sa chcete hudbe venovať profesionálne?

G. CH.: Prvé impulzy do mňa vstúpil práve pán učiteľ Tomko, ktorý mi od určitého času naznačoval, že by som mal zvážiť štúdium na konzervatóriu. Ja som mal v tom čase iné predstavy a plány. Chcel som dokončiť gymnázium a pokračovať technickým sme-

rom, čo som aj skúsil, no hudba ma po istej dobe naspäť pritiahla k sebe.

G. Š.: Rok 2022 bol pre mňa prelomový. Začal som hrať viac koncertov s rôznymi kapelami a uvedomil som si, že toto je moja cesta. Rozhodol som sa, že sa chcem hudbe venovať profesionálne a že urobím všetko pre to, aby sa tento plán stal realitou.

Kam viedli vaše kroky po skočení ZUŠ?

G. CH.: Moje kroky po skončení ZUŠ a gymnázia smerovali na Technickú univerzitu v Košiciach, odbor elektroenergetika. Už koncom prvého semestra som začal zisťovať, že to nebude moja cesta. Druhý semester som nedokončil a rozhodol som sa študovať hudbu na Konzervatóriu v Košiciach, kde som absolvoval hru na trombóne v triede pána učiteľa Nováka. Neskôr som si štúdium rozšíril o druhý hlavný odbor – hru na basovej gitare a stal som sa tak prvým a posledným žiakom v dejinách školy.

G. Š.: Po ukončení štúdia v ZUŠ som úspešne absolvoval talentové skúšky na Konzervatóriu Jozefa Adamoviča v Košiciach, kde som študoval štyri roky. Mojm učiteľom bicích bol Radovan Iglódy. Po maturite som sa rozhodol opustiť Slovensko, pretože ma lákalo štúdium v zahraničí. Vybral som si Jazzovú univerzitu v Grazi v Rakúsku. Absolvoval som prijímacie skúšky a aktuálne som v poslednom semestri bakalárskeho štúdia.

Aké sú vaše ďalšie študijné plány, prípadne iné hudobné ciele, sny?

G. CH.: V najbližšej dobe by som sa rád

obohacoval na hudobných workshopoch a master classoch. Musím povedať, že mnohé moje hudobné sny sa mi už podarilo splniť, avšak jeden veľký sen je stále v pláne. Rád by som vydal vlastné CD/EP. Pracujem na tom už dlhšiu dobu a pevne verím, že sa mi to podarí uskutočniť.

G. Š.: Ak sa mi podarí vo februári 2024 úspešne absolvovať bakalárske skúšky, plánujem pokračovať v magisterskom štúdiu na univerzite v Grazi. Som členom dvoch kapiel a máme v pláne vydať naše prvé albumy, koncertovať v Rakúsku, ale aj na Slovensku.

V akých kapelách alebo zoskupeniach aktuálne hrávate?

G. CH.: Momentálne som stálym členom v kapele Heľenine oči, Akustika, Simple Souls a The Bureau. S Heľeninými očami hráme mix rôznych žánrov, prevažne ska – punk, rock, reggae. V kapele Akustika prevažuje reggae, world music. So Simple Souls hrávame Drum and Bass (hlavne liquid). V uvedených kapelách hrávam na trombóne a na basovej gitare. Hostujem aj v Štátnej filharmónii Košice, v Národnom divadle v Košiciach, taktiež v Symfonickom orchestri slovenského rozhlasu, s ktorým sme nedávno boli na koncertnom turné v Číne.

G. Š.: Aktuálne pôsobím v dvoch kapelách, ktoré vznikli počas štúdia na škole v Grazi. Prvou je kapela Unorthodox Radio, kde tvoríme autorskú hudbu v štýle R&B, Neo Soul v kombinácii s popovými melódiami a môj projekt pod názvom O.B.C. (Ostblock Cooperative) predstavuje trio, v ktorom tvorí-

me vlastné skladby v štýle Jazz Fusion, Neo Soul. V roku 2022 som začal spolupracovať so slovenskou kapelou Hrdza, odohral som niekoľko koncertov a stal som sa alternatívnym členom kapely.

V ktorom hudobnom štýle sa cítite najlepšie ako interpret?

G. CH.: Veľmi ma baví hudobné štýly strieľať. Každý má svoje čaro. Je to ako hovoriť rôznymi jazykmi či s rôznymi ľuďmi. Nevie, či si viem predstaviť hrať len jeden štýl, avšak dlhodobu najbližšie mi je reggae, do ktorého sa viem najviac vcítiť. Som tam najľahostejší. Mám pocit, že viem, čo chcem povedať a viem, ako to chcem povedať. Pri niektorých iných štýloch si ešte spôsob reči hľadám. Napríklad jazz je taký rozsiahly, že mám pocit, že ho budem spoznávať celý život. Mám rád aj klasickú hudbu. Jej čírosť a silu nedokáže nahradiť žiadny iný žáner.

G. Š.: Mojm najobľúbenejším hudobným štýlom je Fusion Jazz, pretože je to žáner, ktorý počúvam a hrávam najčastejšie. Strávil som veľa času učením sa a cvičením tohto štýlu a cítim sa v tom najviac "doma". Je to veľmi náročné, keďže spája prvky tradičného jazzu, pri ktorom je potrebná kreativita a improvizácia a prvky popovej hudby. Bubeník nesie veľkú zodpovednosť za formu skladby, dynamiku, zvuk nástroja a taktiež musí mať dobrú pamäť.

Aká bola Vaša cesta k jazzovej hudbe? Kde ste mali možnosť prvýkrát okúsiť naozajstný jazz?

G. CH.: S pánom učiteľom Tomkom sme strávili veľa času rozprávaním sa o jaze či improvizáciou. Tak isto vďačím aj mojm rodičom, ktorí mi boli a stále sú obrovskou oporou. Tí mi už od malička púšťali rozmanitú a kvalitnú hudbu. Vďaka nim som prvýkrát počul Franka Sinatru či Louisa Armstronga. Intenzívnejšie som začal riešiť jazz v Prešove na ZUŠ DAMA, kde ma učili páni učitelia Marinčák a Adamkovič. Neskôr som začal chodiť na jazzový ansámbl, ktorý viedol Ján Kopčák, ktorému tiež vďačím za mnohé poznatky z oblasti jazzu.

G. Š.: Prvýkrát som sa dostal do kontaktu s ozajstným jazzom, keď som začal študovať na univerzite v Grazi. Počas prvého roka štúdia som začal hrať v jednej zo školských kapiel, kde sme sa zaoberali výhradne jazzovými štandardami. Už vtedy som mal možnosť pravidelne hrať so staršími

Kapela O.B.C. – Gregor Špener, zdroj: FB Nové tváre slovenského jazzu

a skúsenejšími muzikantmi zo školy. Bola pre mňa veľká motivácia zdokonaľovať sa v hudbe, aby som sa stal rovnako dobrým ako moji starší spoluhráči zo školy.

V novembri 2023 ste boli finalistami známej jazzovej súťaže Nové tváre slovenského jazzu. Priblížte nám, prosím, ako súťaž prebiehala, aké boli súťažné podmienky?

G. CH.: Základnou podmienkou pre účasť bol dvadsaťminútový jazzový repertoár a slovenský pôvod minimálne jedného z interpretov. Do súťaže sa prihlásilo množstvo kapiel a do finále sa prebojovalo len sedem najlepších zoskupení, medzi ktorými bola aj naša kapela – The BUREAU.

G. Š.: Finále sa konalo v Bratislave v známom Klube Pod Lampou. Každá zo siedmich kapiel odohrala vystúpenie, po ktorom nasledovalo hodnotenie odbornej poroty. Každý jeden porotca povedal svoj názor, vyzdvihol silné a uviedol slabé stránky a tiež zhodnotil individuálne výkony. Som veľmi vďačný za to, že som bol porotou ohodnotený aj Cenou za presvedčivý profesionálny inštrumentálny výkon. Veľmi si to vážim.

Kde vás môžeme počuť hrať najbližšie?

G. CH.: Viaceré zaujímavé akcie na rok 2024 sa už dohadujú. Ak by Vás zaujímali konkrétne podujatia, informácie nájdete na našom instagramovom profile @the_bureau_.

G. Š.: Len nedávno sme s kapelou O.B.C. nahrávali v štúdiu v Grazi náš prvý singel,

ktorý by mal byť vydaný v januári. Najbližší koncert nás čaká 6. februára 2024 v koncertnej sále Wist v Grazi, kde s kapelou odohráme svoj bakalársky koncert.

Ďakujem vám za rozhovor a prajem veľa ďalších úspechov!

Alžbeta Kamenická

Gymnázium J.F.-Rimavského v Levoči

Pozývame
žiakov 5. a 9.ročníkov ZŠ,
rodičov a širokú verejnosť
na Deň otvorených dverí

6.február 2024
9:00 17:00

Deň otvorených dverí

Oslavujeme
110
rokov založenia školy

Kreatívni vedci

Zážitková výučba, jednoduché, no zábavné experimenty, kreatívne riešenia problémov, nové vedomosti, komplexné poznatky, tréning analytického a kritického myslenia, to všetko, ba ešte oveľa viac je za projektom **Kreatívna veda** z dielne Slovenskej akadémie vied, verejnej výskumnej inštitúcie.

Do programu sa môžu prihlásiť žiaci a učiteľia II. stupňa ZŠ a prímy až kvarty osemročných gymnázií. A my na Gymnáziu sv. Fran-

tiška Assiského v Levoči ako inovatívnej škole podporujúcej bádateľsky orientované vyučovanie s prepájaním poznatkov nielen biológie, chémie a fyziky sme nemohli chýbať! Zapojením sa do projektu Kreatívna veda sme získali atraktívne vzdelávacie materiály, pomôcky a hlavne možnosť spolupracovať so skutočnými vedcami priamo zo SAV, v.v.i., čím sa spestrili naše aktivity na prírodovedných predmetov a prepojili sa s praxou. Príkladom môže byť vysvetlený

spôsob prenosu tlaku - Pascalov zákon - pomocou striekačiek a hadičiek. Nestlačiteľnosť kvapaliny sme využili v hydraulickom zdvíhaku i bagri s drapákom. Model LEGO Technic je síce zmenšený oproti skutočnému stavebnému stroju, no má všetky technicko-pneumatické funkcie: pohyblivé otáčavé rameno, vysúvateľnú kabínu, mobilný podvozkový systém a klasický úchop v tvare "pomarančovej šupky", ktorý sa dá otvárať alebo zatvárať. Tento svet techniky sme prepojili aj s programovaním a robotikou.

Aktuálne sa chystáme zaradiť hydraulické prvky do vlastných modelov skonštruovaných z kociek robotických stavebníc LEGO Mindstorms a Spike Education, kde žiaci naplno rozvíjajú svoju kreativitu a predstavivosť.

Teší nás, že aj vďaka Kreatívnej vede sú naši žiaci stále prirodzene zVEDÁvi.

Mgr. Galina Kacejová, vyučujúca fyziky
Gymnázium sv. Františka Assiského Levoča

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Významné životné jubileá
v mesiaci január 2024 oslávili:

92 rokov

Anna Krajňáková

75 rokov

František Brincko

Významné životné jubileá
v mesiaci február 2024 oslávia:

95 rokov

Mária Repaská

89 rokov

Mária Vizváryová

86 rokov

Mária Jeseňáková

85 rokov

Marta Kušnírová

84 rokov

Ondrej Križanský

83 rokov

Teodor Hanisko

81 rokov

Anna Labudová

80 rokov

Emília Bobková
Kristína Dravecká

78 rokov

Veronika Dravecká
Jozef Kellner

76 rokov

Olga Piršcová

70 rokov

PaedDr. Matej Sninčák
Peter Toporcer

Všetkým oslávencom srdečne blahoželáme,
prajeme pevné zdravie a veľa životného
optimizmu do ďalších rokov života.

Vitajte medzi nami

Klára Bašistová
Matúš Hasaj
Emily Kocúrová
Amélia Kočíková
Michael Paukš

Opustili nás

MVDr. Ondrej Hanisko, rok nar. 1935
Mária Venglarčíková, rok nar. 1938
Mária Combová, rok nar. 1939
Justína Galajdová, rok nar. 1944
Alžbeta Slavkovská, rok nar. 1945
Mária Bosáková, rok nar. 1952

V Levoči dňa 22.01.2024
Mgr. Darina Krajňáková, oddelenie OaVP

SPOLOČNOST', PLATENÁ INZERCA

SVADBY * OSLAVY * KARY

Spoločenská miestnosť (oproti bazilike, Nám. Majstra Pavla 19)
30 - 110 osôb
Vlastná studená a teplá kuchyňa
Priamo na prevádzke

Rezervácie: 0948 030 545, 0948 700 522
Facebook: planetalevoca
Stačí sa rozhodnúť (Pia - Sob 12.00 - 02.00 hod.)

INZERUJTE AJ VY V MESAČNÍKU

CENNÍK NÁJDETE NA STRÁNKE
www.levoca.sk

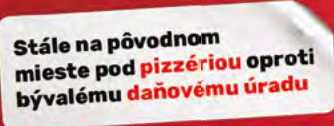

CHRÁŇTE SVOJ MAJETOK S NAJVÝHODNEJŠÍM POISTENÍM

11
POISTOVNÍ
NA JEDNOM
MIESTE

Stále na pôvodnom
mieste pod pizzériou oproti
bývalému daňovému úradu

ŠTEFAŇÁK Vladimír

0918 429 395

VETROVÁ 5, LEVOČA

POISTENIE-LEVOCA.SK

le.kancel@gmail.com

Merkury Broker - Levoča

vám prinášajú oznamy na február:

- Vo februári prebehne zber separovaných zložiek vždy v stredu: papier - 7. 2. 2024, prvý zber kovov v tomto roku je naplánovaný na 14. 2. a 21. 2. sa uskutoční zber plastov spolu s VKM. Kompletný kalendár zberu separovaných zložiek pre IBV na celý rok nájdete tu:

- Zberný dvor** je od nového roka **otvorený v upravenom čase**.
- Na Zberný dvor môžu Levočania doniesť nasledovné odpady bezplatne a bez obmedzenia množstva počas celého roka:
 - vybrané triedené zložky - **SKLO, PLASTY A VKM, PAPIER, KOVY, DREVO**
 - POUŽITÝ KUCHYNSKÝ OLEJ**
 - BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD ZO ZÁHRAD**
 - ELEKTROODPADY**
 - POUŽITÉ PRENOSNÉ BATÉRIE, AKUMULÁTORY, AUTOBATÉRIE**
 - ODPADY S OBSAHOV ŠKODL. LÁTKO, OLEJE, ...** bližšie informácie vám budú poskytnuté priamo na Zbernom dvore.
- Na Zberný dvor môžete doniesť aj **stavebné odpady** (betón, škridly, obkladáčky, ...), aj **objemné odpady** (nábytok, sedačky, matrace, koberce, linoleum, ...). Poplatok za ne sa uhrádza pri jeho odozdvaní priamo na Zbernom dvore v hotovosti. Ponechanie odpadov pri zberných nádobách či pri ceste alebo v lese je zakázané a trestné. A ak sa nenájde vinník, na ich likvidáciu sa skladajú všetci Levočania. Odvoz vybraných odpadov si môžete objednať aj na 0903 418 229.

**Už pri kúpe výrobku
myslite na to, že raz sa stane
odpadom a ste povinní sa ho
legálne zbaviť.**

**LESY MESTA LEVOČA, SPOL. S R.O. PONÚKA NA PREDAJ
NÁKLADNÉ VOZIDLO AVIA D90 S HYDRAULICKOU RUKOU FASSI, TYP F40**

ROK VÝROBY VOZIDLA 2007, NAJAZDENÝCH 205 682 KILOMETROV, STK A EK PLATNÁ DO 15.3.2024
STAV VOZIDLA PRIMERANÝ VEKU A NAJAZDENÝM KM. CENA DOHODOU.
VŠETKY POTREBNÉ INFORMÁCIE NA TEL. ČÍSLE 053/4699740, V ČASE 7.00 HOD - 14.00 HOD.

OTVÁRACIE HODINY
od 1. 1. 2024

ZBERNÝ DVOR
Kežmarská cesta 65, Levoča
pondelok - piatok: 06.00 - 14.00
(obedňajšia prestávka 10.00 - 10.30, posledný vstup o 13.45)
sobota: 08.00 - 16.00
(obedňajšia prestávka 12.00 - 12.30)
nedeľa, sviatky: zatvorený

Pre aktuálne informácie, prosím, sledujte web ts.levoca.sk, alebo skupinu Zber odpadu v Levoči

POHOTOVOSTNÉ LEKÁRNE

ROZPIS SLUŽIEB FEBRUÁR 2024
OKRES LEVOČA

Lekárne, ktoré zabezpečujú lekárenskú starostlivosť v rámci prevádzkových hodín počas pracovných dní, soboty a nedele:

8.00 - 20.00 Lekárneň Dr. Max

Lekárneň Dr. Max
(Pri podkove 7)
tel. 0901 961 267

Servis elektronických zariadení

Opravy:

- čiernej techniky
- kancelárskej techniky
- prúdové zdroje a nabíjače
- zosilňovače a rozhlasová technika
- montáž elektrických rozvodov a antén
- montáž prepäťových a prúdových chráničov
- rekonštrukcie elektroinštalácií a zvončekov
- návrh a výroba elektronických zariadení

Marián Farkašovský, J. Francisciho 48, Levoča
tel. 0903 868 417

PLATENÁ INZERCIA

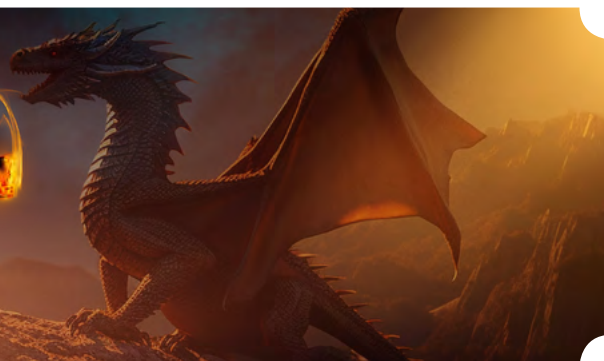
www.minimoviecon.sk

COSPLAY FESTIVAL • LEVOČA

MINI MOVIE CON

26. - 28. JÚL 2024 • LEVOČA

PRVÝ COSPLAY FESTIVAL
NA VÝCHODNOM SLOVENSKU

MALIARSTVO S P I Š

JARNÁ AKCIA!!!

Pri objednávke do 29. 2. 2024
zľava 20% z ceny materiálu

MAĽUJEME

- domy • byty • činžiaky • obchodné prevádzky
- verejné priestory • ploty • fasády • strechy

...jednoducho maľujeme všetko!!!

TEL-MONT, spol. s r. o., Za Šestnástkou 15, Spišská Nová Ves
tel. 0917 565 020, e-mail: dopyt@maliarstvospis.sk
www.maliarstvospis.sk

PLATENÁ INZERCIA

ŠPORTOVÁ HALA

Futbal

3. 2. 2024 8.00 – turnaj v minifutbale /muži/
 11. 2. 2024 8.00 – turnaj v minifutbale
 17. 2. 2024 8.00 – turnaj v minifutbale
 18. 2. 2024 8.00 – turnaj v minifutbale

Florbal

10. 2. 2024 17.00 hod.
 Levoča – Prešov /dorast/
 11. 2. 2024 17.00 hod.
 Levoča – Stars Lipany /st. ž./

ZIMNÝ ŠTADIÓN

Hokej

4. 2. 2024 – 10.00
 Spiš Indians Levoča – MŠKM Trebišov – /dorast/
 10. 2. 2024 – 9.00
 Spiš Indians Levoča – HC 46 Bardejov – /st. ž./
 10. 2. 2024 – 11.15
 Spiš Indians Levoča – HC 46 Bardejov – /ml. ž./
 11. 2. 2024 – 10.00
 Spiš Indians Levoča – HC Biele Karpaty – /A1/
 24. 2. 2024 – 15.00
 Spiš Indians Levoča – HC 46 Bardejov /dorast/

VEREJNÉ KORČULOVANIE:

Každú stredu – 16.30 – 18.00 hod.
 sobotu – 13.15 – 14.45 hod.
 nedeľu – 13.30 – 15.00 hod.

PRÁZDNINOVÉ VEREJNÉ KORČULOVANIE:

Prázdninové VEKO bude samostatne
 v tlačenej forme /plagáty/
 a na facebooku
 Technické služby mesta Levoča.

ŠPORT

V dňoch 17. 11. – 20. 11. 2023 sa v Bratislave konali Majstrovstvá Európy vo fitness, fitness agility a fitness challenge. Deti z Levočského klubu reprezentovali Slovensko pod vedením trénerky Elenky Ištokovej a boli mimoriadne úspešné, odniesli si niekoľko pódiových umiestnení.

Vo svojich vekových kategóriách
 vo fitness agility získali:

Danielka Fudalyová 2. miesto
Nikita Tatarko 3. miesto
Nikolka Rušinová 4. miesto
Boris Budzák 2. miesto
Tatiana Budzáková 9. miesto
Alexandra Lopatková 2. miesto

Vo fitness challenge
 získali tiež krásne úspechy:

Boris Budzák 3. miesto
Tatiana Budzáková 2. miesto
Danielka Fudalyová 4. miesto
Alexandra Lopatková 6. miesto
Nikita Tatarko 4. miesto
Nikolka Rušinová 12. miesto

Všetkým deťom srdečne blahoželáme!

Krídla a ilúzie

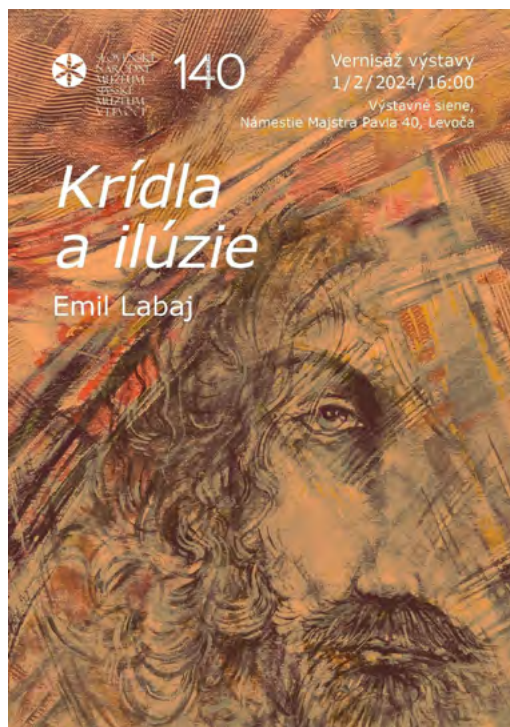
Tento poetický názov patrí novej výstave Spišského múzea v Levoči. Krídla ako symboly voľnosti, umeleckej slobody a fantázie. Ilúzie ako túžby, sny a nenaplnené očakávania, vyjadrené prostredníctvom symbolov a znakov. Tak vníma svoje vystavené diela súčasný autor Emil Labaj.

Narodil sa v Poprade, časť svojho života prežil v Levoči, no natrvalo sa usadil v susednom Iglove. Tu, v Levoči, okrem primárneho vzdelania objavil aj niečo, čo ho sprevádza doteraz – lásku k hudbe, divadlu a kresleniu. Pod vedením pedagóga Petra Krupu absolvoval I. a II. cyklus výtvarného odboru a hudobný odbor ľudovej školy v Levoči.

Okrem študijných povinností na Strednej všeobecno-vzdelávacej škole (1968 – 1971) sa venoval miestnemu divadlu. Ako ochotník účinkoval v mnohých kabaretných pásmach a hrách ako Majster, Sneh nad limbou, Chlieb a soľ pre kohúta... Bol členom súboru Malých javiskových foriem Reflektor a členom legendárnej levočskej skupiny Emotion. Výtvarné umenie formovalo aj jeho rozhodnutie pokračovať v štúdiu dejín umenia na vysokej škole. Avšak osud rozhodol inak a zavial umelca do poľnohospodárskej praxe. V roku 1981 promoval na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, v odbore ekonomika a prevádzka. Stal sa tak ekonómom s dušou umelca.

Emil Labaj celý svoj doterajší život obetoval kultúre ako ekonóm Domu kultúry ROH v Spišskej Novej Vsi (od roku 1986) alebo ako riaditeľ miestneho Mestského kultúrneho centra (1991 – 2020). Už od začiatku svojho pôsobenia v kultúrnom živote mesta sa spolupodieľal na realizovaní významného projektu Spišský salón kresleného humoru. Zaslúžil sa o zachovanie a rozvoj folklórnych skupín Čačina a Ihrík aj o zachovanie divadelného súboru Hviezdoslav.

Popri svojej práci sa venoval aj vlastnej výtvarnej tvorbe, najmä kresbe, grafike a maľbe. Jeho diela v sebe nesú realistickú, snovú, ba až magickú stopu. Umelec je tak trochu rojko, ktorý prostredníctvom štetca a palety sníva. A vďaka tomu na relatívne malej ploche svojich obrazov vyjadruje imaginárny svet plný spomienok, túžob

a príbehov. V niektorých prípadoch pripomínajú Modiglianiho portréty či secesné plagáty Alfonza Muchu.

V jeho tvorbe je dominantná perokresba. Znázornil v nej témy historické (Ján Štiavnický - Zvony v srdci), svoj rodný Spiš a jeho architektúru či ilustrácie k Spišským klapanciam levočského autora Alexandra Pubiho Péchyho. Ostal jej verný aj pri tvorbe kalendárov, za ktoré získal ocenenie Najkrajší kalendár Slovenska v roku 2010, 2012 a 2018. Viacero ocenení získal aj za tvorbu príležitostných poštových pečiatok (Pour feliciter 2000, Vianoce 2000, 165 rokov pošty 2000, Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Spišskej Novej Vsi 2010, 60 rokov Múzeum Spiša 2011).

Emil Labaj realizoval aj niekoľko sochárskych prác na námestí v Spišskej Novej Vsi – pamätník Malá vojna pred evanjelickým kostolom a Pamätník elektrifikácie mesta.

Menej známa, no nie zanedbateľná je jeho textárska činnosť. Mnohé jeho texty prevzala spišskonovoveská country rocková skupina The Colt. Okrem iného prebásnil svetové evergreeny Franka Sinatru, Toma Jonesa, E. Humperdinga pre speváka Petra Stašáka, ako aj texty piesní pre inscenácie divadelného súboru Hviezdoslav.

Mgr. Zuzana Demčáková
 SNM – Spišské múzeum v Levoči

Kosenie kruhového objazdu z 1. polovice 21. storočia.

LEVOČSKÁ DIVADELNÁ SPOLOČNOSŤ A MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO MESTA LEVOČA

UVÁDZAJÚ KABARET

SOBOTA
10. 2. 2024
16.00 a 19.00

SOBOTA
16. 3. 2024
16.00 a 19.00

NEDEĽA
VELKONOČNÉ DŽABI
31. 3. 2024
17.00

DŽABI XII

TEXT: SILVO HRADISKÝ, PUBI PÉCHY

HUDBA: GREGOR CHALUPECKÝ, JOZEF DUBEC

ÚČINKUJÚ: LUCKA HRADISKÁ, MARTINA DROZDYOVÁ, TIMEA LOJKOVÁ,
PUBI PÉCHY, MIŠO NOVÁK, SILVO HRADISKÝ,
GREGOR CHALUPECKÝ, JOŽO DUBEC, SAMO SEMAN A DONO GURA

ZVUK A SVETLÁ: GOLO GONDKOVSKÝ, RAŠTO ZAKUCIA A LACO STAŠ

RÉŽIA: LALO PÉCHY

VSTUPNÉ 8€ • LÍSTKY KÚPITE V POKLADNI INFORMAČNEJ KANCELÁRIE MESTA LEVOČA, NÁMESTIE MAJSTRA PAVLA 58, LEVOČA, T.Č. 053 451 3763

PODPORILI NÁS:

LEUTCHAU CAFÉ

BETON PUMPY SPIŠ S.R.O.

VÝBEROFKA

VITO TAXI

MUDR. DENISA JANOVSKÁ

LADYSALÓN VERONIKA

Eva Holubová
Karolína Holubová
HOLUBICE
Dcéra a matka roka

16. 2. 2024 o 19.00 h.
KINO ÚSMEV LEVOČA

Vstupenky zakúpíte v sieti tootoot.fm
a v pokladni Informačnej kancelárie mesta Levoča,
Nám. Majstra Pavla 58, t.č. 053 451 3763

MUŽ MENOM OVE - SCANDI 2024

1. (ŠTV) o 19.00 hod. • Komédia • 116 min. • SWE • s preukazom FK 5€/ bez preukazu FK 6€

VOJSKA POLICAJTOV

2., 3. (PIA, SOB) o 19.00 hod. • Akčný, Thriller, Dráma • 150 min. • SR • 6€

MILLEROVO DIEVČA

3. (SOB) o 17.00 hod. • Dráma, komédia • 93 min. • USA • 6€

VYNÁLEZCA

4. (NED) o 15.00 hod. • Animovaný, Rozprávka, Detský • 100 min. • FR, USA, IR • 5/6€

BOZK - SCANDI 2024

7. (STR) o 19.00 hod. • Dráma, Historický, Romantický • 116 min. • DAN • s preukazom FK 5€/ bez preukazu FK 6€

ŠTYRIA MALÍ DOSPELÍ - SCANDI 2024

8. (ŠTV) o 19.00 hod. • Dráma, Komédia, Romantický • 122 min. • FIN • s preukazom FK 5€/ bez preukazu FK 6€

ARGYLLE: Tajný agent

9. (PIA) o 19.00 hod. • Akčný, Komédia • 139 min. • USA • 6€

NOEMOVA ARCHA

10. (SOB) o 17.00 hod. • 11. (NED) o 15.00 hod. • Animovaný, Dobrodružný • 96 min. • BRA, IND • 5/6€

CHUDIATKO

10. (SOB) o 19.00 hod. • Romantický, Sci-fi • 114 min. • IR, VB, USA • 6€

UMENIE JESŤ A MILOVAŤ

12. (PON) o 19.00 hod. • Dráma • 134 min. • FR • 6€

BLAŽINE LEKCIE

13. (UTO) o 19.00 hod. • Dráma • 114 min. • BUL, DE • s preukazom FK 4€/ bez preukazu FK 6€

ELVÍRA MADIGANOVÁ - SCANDI 2024

14. (STR) o 19.00 hod. • Dráma, Romantický, Životopisný • 147 min. • SWE • s preukazom FK 5€/ bez preukazu FK 6€

15

Veková prístupnosť

Premiéra

Jazyková verzia

Možnosť uplatniť zľavu s preukazom FK

U filmov s nevhodnosťou a neprístupnosťou do 18 rokov nie je návšteva mladších osôb možná ani so súhlasom zákonného zástupcu, alebo v sprievode dospelých osôb.

U filmov s vekovou nevhodnosťou do 15 rokov je možná návšteva osoby mladšej ako 15 rokov iba za predpokladu, že dosiahla vek minimálne 12 rokov a k návšteve dal súhlas jej zákonný zástupca.

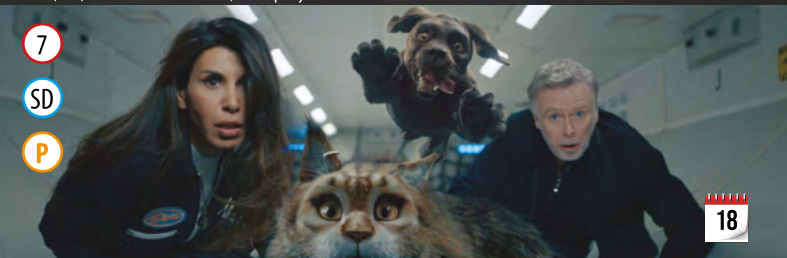
FRANTA MIMOZEMŠŤAN

15. (ŠTV) o 19.00 hod. • Komédia • 101 min. • ČR • 6€

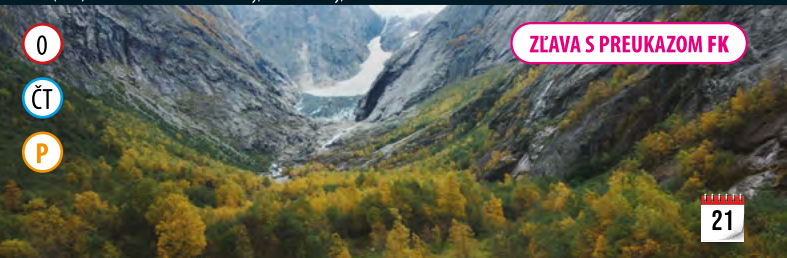
BOB MARLEY: One Love

17. (SOB) o 19.00 hod. • Dráma, Životopisný • 103 min. • USA • 6€

MAČKA A PES: Bláznivé dobrodružstvo

18. (NED) o 15.00 hod. • Animovaný, Dobrodružný, Komédia • 87 min. • FR • 5/6€

PIESNE ZEME - SCANDI 2024

21. (STR) o 19.00 hod. • Dokument • 90 min. • NOR • s preukazom FK 5€/ bez preukazu FK 6€

MILUJE MA, NEMILUJE MA

22. (ŠTV) o 19.00 hod. • Romantický, Komédia • 100 min. • USA • 6€

KONZERVY ČASU KAZIMÍRA ŠTUBŇU

23. (PIA) o 18.00 hod. • Dokument • 29 min. • SR • verejné podujatie

TANCUJ MATYLĎA

24. (SOB) o 17.00 hod. • Dráma, Komédia • 113 min. • ČR • 6€

MADAME WEB

24. (SOB) o 19.00 hod. • Akčný • 119 min. • USA • 6€

MAMACRUZ

27. (UTO) o 19.00 hod. • Komédia, Dráma • 84 min. • ESP • s preukazom FK 4€/ bez preukazu FK 6€

MATKA NA ÚTEKU

29. (ŠTV) o 19.00 hod. • Komédia • 100 min. • ČR • 6€

DUNA: Časť druhá

1. marec (PIA) o 19.00 hod. • Akčný, Dobrodružný, Sci-fi • 166 min. • USA • 6€

DARKLAND: Návrat - SCANDI 2024

2. marec (SOB) o 19.00 hod. • Akčný, Thriller • 110 min. • DEN • s preukazom FK 5€/ bez preukazu FK 6€

Kultúra v Levoči

február 2024

MESTSKÉ
KULTÚRNE
STREDISKO
MESTA LEVOČA

MESTSKÉ
DIVADLO
LEVOČA

KINO
ÚSMEV

GALÉRIA
MESTA
LEVOČA

Predpredaj vstupeniek:

INFORMAČNÁ KANCELÁRIA
MESTA LEVOČA

Nám. Majstra Pavla 58

8.30 - 16.30 hod.

053 / 451 3763

a hodinu pred začiatkom predstavenia.

mks.levoča.sk

mks@levoča.sk

facebook.com/kulturavlevoči

instagram.com/kulturavlevoči

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
MESTA LEVOČA

Nám. Majstra Pavla 54

8.00 - 16.00 hod.

053 / 451 2522

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

prípravujeme

GALÉRIA MESTA LEVOČA **VSTUP VOĽNÝ**
DO 4. FEBRUÁRA **JÚLIUS ÉRTEKEŠ - VŠADE DOBRE, DOMA NAJLEPŠIE**
VÝSTAVA DIEL LEVOČSKÉHO VÝTVARNÍKA ZO STRATENÉHO SKICÁRA A SÚKROMNÝCH
ZBIEROK. KURÁTOR: JAKUB MILČÁK

3. SOBOTA **16.00 hod.** KONGRESOVÁ SÁLA **DOSPELY 45€/ DIEŤA 40€**
6. DETSKÝ PLES
CVČ OLYMP LEVOČA VÁS POZÝVA NA DETSKÝ PLES
PROGRAM: GIPSY CAVE, UJO LUBO, MINI DISCO S TARAJKOM A POPLETAJKOU A MNOHO INÉHO.
VSTUPENKY ZAKÚPITE V CVČ OLYMP, FRANCISČHO 10, LEVOČA

6. UTOROK **18.00 hod.** KINO ÚSMEV **19€**
FRAGILE
KONCERT SLOVENSKEJ VOKÁLNEJ SKUPINY
PREDPREDAJ: INFORMAČNÁ KANCELÁRIA MESTA LEVOČA A V SIETI TICKETPORTAL.SK

9. PIATOK **19.00 hod.** GALÉRIA MESTA LEVOČA **VSTUP VOĽNÝ**
PETER ŽUPNÍK - RÊVERIE (DENNÉ SNY)
VERNISÁŽ VÝSTAVY FOTOGRAFA PETRA ŽUPNÍKA, VÝSTAVA POTRÁVA DO 30. MARCA
2024, Z VEREJNÝCH ZDROJOV PODPORIL FOND NA PODPORU UMENIA

10. SOBOTA **16.00 a 19.00 hod.** MESTSKÉ DIVADLO **8€**
DŽABI 12
KABARETNÉ PREDSTAVENIE LEVOČSKEJ DIVADELNEJ SPOLOČNOSTI
TEXT: S. HRADISKÝ, A. PÉCHY • HUDBA: G. CHALUPECKÝ, J. DUBEC • ÚČINKUJÚ: M. DROZDOVÁ, L. HRADISKÁ,
T. LOJKOVÁ, A. PÉCHY, M. NOVÁK, S. HRADISKÝ, G. CHALUPECKÝ, S. SEMAN, J. DUBEC A D. GURÁ • REŽIA: L. PÉCHY

16. PIATOK **19.00 hod.** KINO ÚSMEV **19€**
HOLUBICE - DCÉRA A MATKA ROKA
JEDINEČNÁ SHOW, KTORÁ NÁS VEZME NA ZÁBAVNÝ VÝLET DO ŽIVOTA ZNÁMEJ HERČKY!
PREDPREDAJ: INFORMAČNÁ KANCELÁRIA MESTA LEVOČA A V SIETI TOOTOOT.FM

23. PIATOK **18.00 hod.** KINO ÚSMEV **VEREJNÉ PODUJATIE**
KONZERVY ČASU KAZIMÍRA ŠTUBŇU
FK IVANA CHALUPECKÉHO V LEVOČI POZÝVA NA PREMIÉRU DOKUMENTÁRNEHO
FILMU O KAZIMÍROVI ŠTUBŇOVI - ŽIVOTNÝ PRÍBEH FILMÁRA A FOTOGRAFA

24. SOBOTA **14.00 hod.** MESTSKÉ DIVADLO **VEREJNÉ PODUJATIE**
POTULKY LEVOČOU XVI.
KOMENTOVANÁ PREHLIADKA MESTSKÉHO DIVADLA V LEVOČI, KTORÉHO HISTORICKÁ BUDOVA
S KOMORNOU DIVADELNOU SÁLOU, KONGRESOVO-SPOLOČENSKOU SÁLOU, PRÍLAHLÝMI REPREZEN-
TÁČNYMI MIESTNOSŤAMI A ÁTRIOM JE POČAS CELÉHO ROKA DEJISKOM MNOŽSTVA PODUJATÍ.

FRAGILE
LEVOČA - 6.2. - KINO ÚSMEV

**KONZERVY ČASU
KAZIMÍRA ŠTUBŇU**

Premiéra dokumentárneho filmu
filmára a fotografa, ktorý tvorí už plných 75 rokov.

Kino Úsmev Levoča
23. február 2024 o 18.00

Ako som poznala pána Értekeša (1910 - 1995)

Autentický pohľad na levočského maliara a pedagóga ponúkla pani Janka Močiliaková pri príležitosti otvorenia výstavy obrazov Júliusa Értekeša v Galérii mesta Levoča. Jej mimoriadne cennú osobnú výpoveď prinášame aj pre všetkých obyvateľov nášho mesta, ktorých týmto spôsobom opäť pozývame na prehliadku výstavy.

Žila som v rodine, ktorú navštevoval pán Július Értekeš. Moje tety ho vlali Ďula. Bol manželom pani Henky Júnyovej, ktorá bola sestrou našej babky, pani Janščákovvej. Poznala som ho od detstva. Občas sa ukázal na rodinných oslavách u našej prababky Júnyovej. Pôsobil vždy milo, pokojne, málo hovoril, ale keď už niečo povedal, pridal aj svoj typický úsmev.

Ako dieťa som ho nepovažovala za umelca, maliara, bol to pre mňa ujo.

Mal rád prírodu, čo vystihujú aj jeho obrazy. Niekedy mňa aj mojich bratrancov s tetou zobrali na Krúžok. Len tak sme si poležali na deke a on si niečo kreslil do malého skicára, ale my sme tomu nevenovali pozornosť.

Keď som už bola staršia, ujo Ďula a teta Henka sa zobrali. Kúpili si dom na Špitálskej ulici, kde žili spolu s tetinou sestrou a mamou, našou prababkou, ktorú sme volali Junka.

V dome mal aj pekný ateliér s veľkým oknom a výhľadom do záhrady. Mal rád kvety, najmä púpavy. Tie sa nesmeli odtrhnúť.

Prababka mala v dome samostatný byt a tam sa stretávala rodina. Pamätám si, ako sme raz počas vianočných sviatkov s mamou a mojimi deťmi boli u nich na návšteve. Naša mama ho poprosila, aby nám ukazoval svoje obrazy, a tak vytiahol veľký obal, v ktorom mal svoje akvarely. Bol rád, že nám môže porozprávať, kde to maľoval, kedy to bolo, či svietilo slnko, alebo snežilo. Častým motívom boli okrem domov aj stromy, doslova sa vyhral s každým konárikom aj lístočkom. Bolo to počas vianočných sviatkov, a tak ma okrem obrazov zaujal aj ich vianočný stromček, ktorý bol celý ladený do žltá. Zlaté gule a žlté našuchorené salónky, ktoré si sám vyrábal. Pochválil sa, že každý rok majú stromček inej farby. To som podľa neho začala robiť aj ja mojím deťom. Levočanom sa oddávna páčili jeho obrazy, viseli a visia v nejednej rodine. Tí starší si iste pamätajú, ako stál v uličke so stojanom, skicárom alebo drevenou tabuľkou, na ktorej mal výkres. Maľoval Levoču, uličky, domy, vrby pri potoku. Neprekážal mu sneh, pokojne stál v snehu so stojanom

a štetcom v ruke v dlhom kabáte a šiltovkou na hlavu.

Jeho život s tetou bol plný úcty. Volala ho Julko a on ju Helenka. Bola veľmi veselá. Rada vyšívala a motívy jej dosť často kreslil on.

Keď doniesli zeleninu zo záhrady, hneď si ju naukladal a už maľoval. To robil aj s kvetmi vo váze, alebo keď zakvitol kaktus.

Keď pán Értekeš zomrel, teta ostala v dome sama, neskôr ochorela a presťahovala sa do paneláku, kde sa o ňu starala sestra nášho otca. V byte bola obklopená obľúbenými obrazmi od manžela.

Dom sa musel predať a bolo potrebné ho vypratať. Zariadenie sme s tetou venovali do Žakoviec. Niečo si vzali členovia rodiny. Mňa zaujali listiny, rodné listy, vysvedčenia, ocenenia, fotografie, životopisy, skicár, rukopisy, a tak som si všetko naukladala do veľkého kufra, ktorý som roky neotvorila. Asi pred piatimi rokmi som začala listiny triediť a uvedomila som si, že to nemôžem nechať len tak, aby sa to raz vyhodilo alebo zničilo. Rozhodla som sa dať tomu druhú šancu. Oslovila som pani riaditeľku múzea, pani Novotnú, ktorá prejavila o to záujem, a tak som postupne darovala tieto veci múzeu.

Okrem listín aj jeho maliarsky stojan, stolíčku, štetce, osobné veci aj nejaké obrazy. Je to tam pekne zaevidované a uskladnené. Kto má záujem a chce by vidieť jeho študijné výsledky z vysokej školy, vyznamenanie vynikajúceho študenta v Prahe, za ktoré dostal ako odmenu rok štúdia zadarmo, alebo iné vzácne listiny, pracovníčky múzea vám ich rady ukážu.

Ostalo aj veľa čistých plátien natiiahnutých na drevených rámoch, ktoré mu robil ešte môj otec. Tie som venovala Základnej umeleckej škole v Levoči spolu s knihami o umení.

Medzi listinami som našla jeho rukopis, bol napísaný na liňajkovom papieri obyčajnou ceruzkou, kde opísal smutnú časť svojho života v roku 1945, konkrétne od 19. 2. do 26. 10. 1945.

Citát rukopisu:

"Moje zadržanie vykonalo NKVD (Národný komisariát vnútra) za pomoci miestnych žandárov. Najprv chceli zobrať môjho otca, ktorý mal vtedy už 76 rokov. Keďže som bol prítomný, zobrali mňa. Mal som vtedy 35 rokov a býval som v Levoči na Novej ulici č. 72. 19. 2. 1945 som bol eskortovaný najprv do miestnosti na Košickej ulici v Levoči v dome Dr. Hritza. Na druhý deň som bol aj s inými odvedený do väznice na Sedrii.

Vypočúvali ma príslušníci NKVD, každý bol špinou alebo fašistom (vojakom som nebol). Trasa odsunu do Sunoku viedla cez Prešov, Giraltovec, Dukelský priesmyk a Duklu. So mnou boli žandári Mališák, nadporučík Zelenay, pán Bakoš. Mená si už nepamätám. Z Levoče do Sanaku sme pochodovali peši. V Sanoku som bol asi tri mesiace ubytovaný v drevených barákoch. Potom sme pochodovali ďalej do Samboru, kde som bol asi mesiac. Zo Samboru nás brali ďalej nákladným vlakom do zajateckého tábora do Striju, odkiaľ som bol prepustený. To bol posledný

tábor v ZSSR.

Prepúšťací doklad vydaný nebol. Cestovalo sa vlakom červeného kríža. Trasa návratu viedla cez Čop, Budapešť, Galantu do Brna. Ja som do Brna necestoval. Na stanici v Galante som stretol známych, ktorí mi požičali peniaze na vlak do Levoče.

Domov som sa vrátil 26. 10. 1945. K trvalému poškodeniu zdravia nedošlo. Mal som opuchnuté nohy aj tvár a veľmi silný svrab. Zo všetkého som sa postupne vyliečil."

O tom sa v rodine nikdy nehovorilo, možno

starí Levočania o tom vedeli, ale už sa na to nechcelo spomínať.

Kráša nášho mesta ostáva v obrazoch levočského umelca. Mnohé domy, ulice a príroda sa zmenia, ale jeho obrazy nám sprostredkujú a pripomenú minulé časy.

Som rada, že ma pán Jakub Milčák oslovil a mohli sme si pripomenúť život a dielo pána Júliusa Értekeša.

Janka Močiliaková, rod. Janščáková

PROGRAM V MESIACI FEBRUÁR 2024

Moderné médiá v živote seniorov

2. február, piatok od 8.00 hod.

Ako sa orientovať vo svete moderných médií, ako rozoznať pravdu od lži, prečo fakty prehrávajú s emóciami? Týmto témam sa bude venovať Pavol Lacko, školiťel' v oblasti kritického myslenia.

Čo čítajú knihovníci

6. február, utorok o 15.00 hod.

Pozývame vás na stretnutie čitateľov s knihovníkmi, ktorí vám porozprávajú o nových knihách v knižnici a o tom, čo práve čítajú.

Svetový deň čítania nahlas

7. február, streda dopoludnia

Naučiť sa čítať a písať je základný predpoklad gramotnosti človeka. Čítaním získavame poznatky a vedomosti, dozvedáme sa o iných kultúrach, vstupujeme do zázračných svetov a rozvíjame svoju predstavivosť. Pozývame vás do knižnice, kde si budeme nahlas čítať. Doneste so sebou svoju obľúbenú knihu a podelte sa o svoj čitateľský zážitok.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV

Dobré vajce

7. február, streda o 15.00 hod.

Aj vo februári sa budeme stretávať pri čítaní pre deti a spoločnom tvorení. Prídte si vypočuť krátky a vtipný príbeh o dobrom vajíčku, ktorý vás naučí, že nikto nie je dokonalý a vždy je ten správny čas začať sa starať o svoju duševnú pohodu, ako aj o svoje vzťahy s inými ľuďmi.

По-русски обо всем - Po slovensky o všetkom

7. február, streda o 17.00 hod.

Pozývame vás na rusko - ukrajinsko - slovenské konverzačné stretnutie. Pomôžeme si navzájom a rozvíjame svoje jazykové schopnosti hravou formou cez jazykovú výmenu. Naše ukrajinské priateľky nám pomôžu s ruštinou, a my im na oplátku pomôžeme so slovenčinou.

Karneval knižných hrdinov

9. február, piatok o 17.00 hod.

Všetky deti i dospelých pozývame na karneval do knižnice plný zábavy, hier a dobrôt. Témou nášho karnevalu budú knižní hrdinovia. Ak ste niekedy chceli byť v koži vašich obľúbených knižných postáv, teraz na to máte jedinečnú príležitosť.

NÁRODNÝ TÝŽDEŇ MANŽELSTVA - NTM 2024

Rande naslepo s knihou

12. - 17. február

Pre všetkých ľudí zaľúbených do čítania sme opäť pripravili valentínsku zoznamku. V knižnici na vás budú počas tohto týždňa čakať zabalené, vyfintené knihy, na ktorých nájdete iba zopár indícií. Rozbaliť a bližšie spoznať ich budete môcť až doma.

Umenie jesť a milovať

12. február, pondelok o 19.00 hod.

Pozývame vás do kina na romantickú drámu, ktorej dej sa odohráva vo Francúzsku v roku 1885 a zobrazuje výnimočný kuchársky talent, lásku k vareniu, vzájomnú náklonnosť a úprimnú lásku hlavných postáv v podaní Juliette Binoche a Benoita Magimela.

Klub šikovných rúk

13. február, utorok o 15.00 hod.

Pozývame vás na valentínske tvorenie vhodné pre deti i dospelých. Vyrobyme si malé darčeky pre tých, ktorých máme radi.

Medzinárodný deň darovania kníh - Zbierka pre detské oddelenie

14. február

Tento deň patrí už tradične sv. Valentínovi a od roku 2012 je aj Medzinárodným dňom darovania kníh. Počas celého valentínskeho týždňa nám do knižnice môžete priniesť detské knihy, z ktorých už vaše deti vyrástli. Knihy poputujú na detské oddelenie nemocnice AGEL, kde potešia hospitalizované detičky.

Beletria

Aramburu, Fernando: Dáždovniky
 Calligaris, Gianfranco: Prechádzky so psami
 Enia, Davide: Jako v nebi, tak i na zemi
 Hart, Emilia: Nezlomné
 Juščák, Peter: Desiatkrát Gulag
 Kane, Ben: Križiak
 O'Brian, Michael D.: Sabatikal
 Poschmann, Marion: Psia novela
 Puchala, Rastislav: Nedeľa radosti
 Rumánková, E.M.: Deň ako stvorený na spomienky
 Strout, Elizabeth: Lucy pri mori
 Trigiani, Adriana: Zmarené dobro
 Zygari, Michail: Vojna a trest

Romány pre ženy

Biller, Diana: Dom druhých šancí
 Franková, Lina: Líščí zámok
 Jouhanneau, Anne: Francúzske bozky v New Yorku
 Kvarnström-Jones, Ruth: Zimné kúzlo s vôňou škorice
 Lex, T.J.: Hriešne klamstvo
 May, Linnea: Omamná príťažlivosť
 Múñez, Fernando J.: Kuchárka z Castamaru 1,2
 Quinn, Ella: Môj prvý gróf
 Stone, Emily: Posledný dar

Detektívky

Backman, Elina: Keď zmiznú stopy; Kým príde polárna noc
 Doyle, A. C.: Sherlock Holmes 7-9
 Gašparík, Peter: Smrť v kostole; Smrť v Štiavici; Smrť v Tatrách
 Gero, Barbora: Morové rany

Nygårdshaug, Gert: Mengeleho zoo
 Pavonič, Peter: Deti zatratenia
 Vagovič, Marek: Padreho klan 2
 Valentine, Carla: Vraždiť nie je hračka

Komiksy

Gaiman, Neil: Sandman 3 – Kniha snů
 Išida, Sui: Tokijský Ghúl 7-9
 Liu, M., Takeda, S.: Netvora 4-5

Sci-fi a fantasy

Beňová, Emily D.: Séria Dva kroky do pekla 1-3
 Broadbent, Carissa: Zmija a krídla noci; Prekliaty kráľ a krvavá koruna
 Erlick, Nikki: Skrinka času

Literatúra pre deti a mládež

Baluchová, Kristína: Čo to stvára kapybara?
 Čo dnes spaľká mucholapka?
 Barféty, Elizabeth: Baletky 1,2
 Belan, Július: Rýchle kolesá
 Burnett, Frances: Malá princezná
 Dahl, Roald: Matilda
 Günyüz, Melike: Havranček Kuki
 Kerekesová, K., Moláková, K.: Mimi & Líza
 Zbohom farba sivá
 McKenna, Skye: Horská čarodejníca; Lesná čarodejníca
 Melvin, Alice: Myšiakov les
 Oliver, Jamie: Billyho obrovské dobrodružstvo
 O'Farrell, Maggie: Chlapec, ktorý stratil iskru
 Peters, Helen: Jahniatko Štvorlístok
 Petraško, Ľudovít: Dievča z myrty
 Shoenwald, Sophie: Kde je oriešok?
 Soboň, Dávid: Čokoláda – ilustrované dejiny

tablička po tabličke
 Sykes, Julie: Akadémia jednorožcov 1
 Zambello, S., Zanella, S.: Vlny – Pohyby mora

Náučná literatúra pre dospelých

Abram, David: Kouzlo smyslů
 Arndt, I., Tautz, J.: Včely medonosné
 Barbujani, Guido: Akí sme boli
 Barnes, Simon: História sveta v príbehoch 100 zvierat
 Bremzen, von Anya: Národné jedlá
 Burjan, Vladimír: Otázky pre špekulantov 2
 Burns, Jimmy: Maradona Božia ruka
 Fortune, Joanna: Lepším rodičom za 15 minút týždenne
 Kapcová, Veronika: Úsmevné pocitopisy – Sóló v Južnej Amerike
 Maxa, D., Pisklákova, T.: Mazal tov!
 Moczo, Peter: Zemetrasenia
 Munroe, Randall: Čo keby? 2
 Navrátil, Martin: Okolo sveta 7
 Pittman, Catherine M.: Ako poraziť úzkosť
 Schwarzenegger, Arnold: Buďte užitoční
 Vanderbilt, Tom: Za volantom
 Vargová, J., Jaslovský, M.: Marián Varga. Nebo, peklo, raj
 Wlekly, Miroslaw: Svědectví o velkém hladomoru

...a veľa ďalších! Kompletný zoznam noviniek nájdete na našej web stránke: kniznicalevoca.sk

u. fond na podporu umenia

Nákup kníh z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV**Malý čmeliak Cyril chce vedieť, čo je láska**

14. február, streda o 15.00 hod.

Čo znamená mať rád? Čo je vlastne láska? húta malý čmeliak Cyril, keď vidí, ako sa všetci okolo neho majú radi. Rozhodne sa, že na tieto otázky stojí čo stojí nájde odpoveď. Čoskoro si však uvedomí, že je to veru náročná úloha, veď láska má toľko podôb! Podarí sa mu splniť svoj cieľ?

Knižný klub KJH

15. február, štvrtok o 18.00 hod.

Srdečne vás pozývame na stretnutie knižného klubu, kde môžete diskutovať alebo len počúvať rozhovor o dobrej literatúre. Vo februári čítame Sivé včely od Andreja Kurkova. Prečítanie knihy nepodmieňuje účasť.

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV**Havranček Kuki**

21. február, streda o 15.00 hod.

Myslíte si, že havrany nevedia spievať, že

iba krákajú? Kdeže! Dve rozprávky zo sveta havrančeka Kukiho, ktorý vie spievať tak pekne ako slávik, a jeho kamarátov, ktorí dokonca usporiadajú spevácku súťaž o najkrajší havraní hlások, vás zavedú do takmer neznámej vtáčej ríše.

Pre mamičky a detičky

22. február, štvrtok o 9.30 hod.

Príďte si s nami čítať, pohrať sa a vytvoriť si obrázok. Stretnutie je určené pre deti do 5 rokov.

Let's talk!

23. február, piatok o 17.00 hod.

Chcete si zdokonaľiť vaše "speaking skills", oprášiť znalosti angličtiny, či sa jednoducho porozprávať o zaujímavých témach v cudzom jazyku? Pozývame vás na neformálne konverzačné stretnutia Let's talk!

NA KRÍDLACH PRÍBEHOV**O koníkovi hrdzošovi**

28. február, streda o 15.00 hod.

Starý zabudnutý hojdač koník veľmi túži po tom, aby bol znovu užitočný. Z kúta staj

ne túžobne pozoruje ozajstných koníkov s deťmi, až kým sa jeho želanie nestane skutočnosťou... Privedie ho to na neočakávanú cestu, počas ktorej objaví to, čo je pre neho naozaj dôležité.

Vedomostný kvíz vo Výberofke

29. február, štvrtok o 17.00 hod.

V spolupráci s Výberofkou na Jarmoku sme pre vás opäť pripravili vedomostný kvíz určený pre dospelých. 2-3 členné tímy sa môžu nahlásiť aspoň dva dni vopred v knižnici alebo vo Výberofke. Príďte si otestovať vaše vedomosti. Pre víťazné tímy je pripravená odmena.

Zmena programu vyhradená!

Materinský jazyk – prostriedok nášho vnímania sveta

V bežnom živote si hodnotu materinského jazyka a rodnej reči málokedy uvedomujeme. A práve jazyk je najsilnejším nástrojom na vyjadrenie našich pocitov, názorov, potrieb i na zachovanie a rozvoj nášho hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva. Cieľom Medzinárodného dňa materinského jazyka, ktorým je už viac ako dve desaťročia 21. február, je pripomenutie, poznávanie a zvyšovanie úrovne ovládania materinských jazykov na celom svete. Pripomínajú si ho po celom svete: v Austrálii, Brazílii, Mexiku, Španielsku, vo Francúzsku, v Indii, Japonsku, Maďarsku, Rakúsku, Srbsku i na Kube.

Materinský jazyk je pre každého človeka jedinečný. Od narodenia vtlačá človeku akúsi pečať zaisťujúcu osobitné videnie vecí, vnímanie javov a vzťahov a nemení sa, ani keď sa naučí hovoriť inými cudzími jazykmi. Na Slovensku sa tento medzinárodný deň pripomína zatiaľ len ojedinelými aktivitami, teší sa rastúcej pozornosti verejnoprávných médií. Pre nás sa tento pamätný deň stal príležitosťou na stretnutie s pani Eleonórou Zvalenou, lektorkou slovenského jazyka a kultúry na Oddelení slovistiky Filozofickej fakulty Univerzity v Novom Sade v Srbsku.

Mnohí absolventi Gymnázia Janka Francisciho-Rimavského si vás pamätajú ako stredoškolskú profesorku slovenčiny a nemčiny, kde ste pôsobili od roku 1985, pracovali ste s recitátormi, úspešne viedli divadlo poézie. Moja osobná skúsenosť z celonárodného kola Hviezdoslavovho Kubína, na ktoré sme postúpili s poetickým pásmom o štúrovcach, mi v spomienkach zostala doposiaľ.

Neskôr ste sa stali lektorkou slovenského jazyka a kultúry na univerzitách v Bulharsku a Srbsku. Máte preto možnosť porovnať vzťah Slovákov k materinskému jazyku na Slovensku a vzťah k slovenčine – rodnému jazyku etnických Slovákov vo Vojvodine. Sú podobné, alebo sa líšia?

E. Z.: „Aj pre Slovákov žijúcich na Slovensku, aj pre Slovákov žijúcich v Srbsku, konkrétne v autonómnej oblasti Vojvodina, je slovenčina materinským jazykom, ktorým komunikujú. Ale zatiaľ čo Slováci žijúci na Slovensku tento jazyk používajú všade a neustále, v Srbsku ho vojvodinskí Slováci používajú pri komunikácii v rámci slovenskej národnostnej menšiny, medzi svojimi. V mimoetnickej komunikácii používajú srbinu. Slováci na Slovensku berú materinský jazyk ako samozrejmosť, priveľa sa nad ním nezamýšľajú. Jazyk je tu a oni ho používajú. Slováci v Srbsku žijú v jazykovo zmiešanom prostredí, okrem slovenčiny denne komunikujú aj v štátnom srbskom jazyku (či už v škole, na pracovisku alebo v obchode), okrem toho okolo seba počujú aj mnoho ďalších jazykov: maďarčinu, rumunčinu,

rusínčinu atď. Preto sa jazyk pre nich stáva prejavom ich národnej identity.“

Už niekoľko rokov odchádzate na čas roka z Levoče, lebo zimný a letný semester vysokoškolského akademického roka trávite v Novom Sade na univerzite. Môžete nás v krátkosti oboznámiť s históriou Slovákov žijúcich vo Vojvodine?

E. Z.: „Slováci prišli na vtedajšie južné územie Uhorskej ríše v rámci kolonizácie tohto zničeného a vyludneného územia po vojne s Osmanskou ríšou. Išlo o snahu cisárovnej Márie Terézie a jej syna cisára Jozefa II. zaľudniť a skultivovať toto územie a tiež vytvoriť obrannú hranicu proti možným budúcim tureckým nájazdom. Ľudia sa tu sťahovali jednak zo sociálnych (bieda

a chudoba na severnom Slovensku), jednak z náboženských dôvodov (prenasledovanie evanjelikov v katolíckej Habsburskej monarchii, prísľub náboženskej tolerancie). Hovoríme o vnútornej migrácii, lebo išlo o sťahovanie obyvateľstva v rámci jednej krajiny, vtedajšieho Uhorska. Prví Slováci sem prišli už v roku 1745. Doniesli si so sebou svoje náboženstvo, Bibliu, Tranoscus (evanjelický spevník), svoju pracovitnosť, svoje zručnosti, charakterové vlastnosti, ale aj vlastný jazyk a silné národné povedomie. Majetku veľa nemali. Ale za symbolickú cenu si mohli kúpiť močaristú bahnitú pôdu, ktorú potom vyklčovali a odvodnili. A tak sa stali predovšetkým poľnohospodármi, ktorí dodnes vlastnia a obrábajú jednu z najúrodnejších pôd na svete.“

Pekný priestor venovala slovenská verejnoprávna televízia v projekte Zem spieva práve zachovávaníu tradícií našich dolnozemsých rodákov. Ale čo reálne cítia tamojší Slováci pri otázke o národnej príslušnosti a hrdosti?

E. Z.: „Dovoliť si zacitovať z esejí mojich študentov, ktoré písali na túto tému pred dvomi rokmi.“

Študentka Estera: Byť Slovenkou v zahraničí, to je vlastnosť, ktorú som získala a ani som o tom nevedela. Byť natoľko iná (a na pohľad taká istá ako ostatní) v tom zmysle, že to nikto nevie, až kým sa so mnou nerozpráva, to znamená byť Slovenkou v Srbsku. Je to pre mňa osobný, niekedy aj taký **intímny prejav** - prejav mojej osobnej identity, nielen môjho pôvodu, národnosti, ale prejav môjho mena, mojej rodiny - hovorím tomu, že je to **moje privilegium**. Mám často dojem, že slovenčinu **nevidím tak, ako ten „hornozemský“** Slovák. Nie každodenne stretnem niekoho na ulici a poviem mu „Ahoj!“ alebo „Dobrý deň!“ (Študentka tým myslela národnostne, kultúrne, religiózne i jazykovo pestrý Nový Sad, kde žije približne 350 000 obyvateľov rôznej národnostnej príslušnosti, poznámka respondenta).

Študent Ivica: Je to moje dedičstvo zdedené v génoch, môj ľubozvučno-mäkký dorozumievací prostriedok. Niečo, čoho by som sa nezriekol za žiadnych okolností, ani v prípade, že by som bol nútený. Sú to moje prvé plynulo vyriešené slová, prvá naučená modlitbička na dobrú noc...

Slovenčina je aj prostriedkom, v ktorom myslím, uvažujem a snívam. Ona je niečím takmer neopísateľným, za čo som vďačný svojmu slovenskému pôvodu, predkom a okoliu; tiež je aj to, čo si z toho mála odniesiem z pozemského života.“

Má dolnozemsých Slovákom v tomto viacjazyčnom prostredí, navyše bez bezprostredného hraničného kontaktu so Slovenskom, kto pomôcť – materiálne alebo inštitucionálne?

E. Z.: „Áno, zo slovenskej strany je to hlavne Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí, ktorý pomáha materiálne a finančne. Napríklad z jeho finančných prostriedkov sa hradia štipendiá pre študentov slovenčiny, ktoré pridáva Národnostná rada slovenskej národnostnej menšiny v Novom Sade. Nezanedbateľnú úlohu má aj evanjelická cirkev, ktorá organizuje mnohé podujatia

a podporuje výchovu mladej generácie v slovenskom duchu. Slovenčina je tiež jazykom liturgie.

Najväčšie podujatie v Srbsku hostí Bačsky Petrovec

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí pomáha finančne aj Ústavu pre kultúru vojvodinských Slovákov v Novom Sade, ktorý pôsobí na poli vedy a kultúry. Usporadúva nespočetné množstvo akcií, akými sú odborné semináre, besedy, súťaže, výstavy, hudobné podujatia a pod. A to všetko pre vojvodinských Slovákov a po slovensky. Ďalšou významnou inštitúciou je Matica slovenská v Srbsku so sídlom v Bačskom Petrovci. Z jej podnetu sa každoročne usporadúvajú v lete v Bačskom Petrovci Slovenské národné slávnosti, najväčšie slovenské podujatie v Srbsku.

Svojím podielom prispieva aj Ministerstvo školstva, vedy a technologického rozvoja

Srbskej republiky, ktoré financuje štúdium slovenského jazyka zo štátneho rozpočtu (inak je štúdium v Srbsku poplatné), takže študenti slovakistiky za štúdium neplatia. Ministerstvo tiež podporuje a financuje mnohé vedecko-výskumné projekty, ktorých výsledným produktom sú vedecké publikácie.

Keď hovoríme o materiálnej pomoci, nemôžeme nespomenúť Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ktoré vysiela do Nového Sadu lektora slovenského jazyka a kultúry a tiež každoročne prispieva určitou sumou na zakúpenie odborných kníh a beletrie či iných vyučovacích pomôcok.

V ústrety nám vychádza aj Studia Academia Slovaca, ktorá nám poskytuje učebnice pre štúdium slovenčiny ako cudzieho jazyka, odbornú literatúru a tiež možnosť pre našich študentov zúčastniť sa trojtýždňovej

letnej školy slovenského jazyka v Bratislave. A nájdu sa aj súkromní darcovia. Napríklad univerzitní profesori Michal Filip a Dušan Šimko, ale aj Vydavateľstvá K.K. Bagala alebo Modrý Peter nám darovali mnoho hodnotných slovenských kníh, ktoré môžu študenti využiť pri štúdiu slovenskej literatúry a pri zdokonaľovaní sa v slovenskom jazyku.“

Čo mladú generáciu vojvodinských Slovákov motivuje vzdelávať sa v slovenčine, jazyku ich predkov, pestovať kultúrne tradície územia, z ktorého odišli ich prastarí rodičia v 18. storočí?

E. Z.: „Byť Slovákom a hovoriť po slovensky je pevne zakotvené v ich živote a rodinnej tradícii. Ide o generačné preberanie a odovzdávanie životných foriem vytvorených v kolektíve. Vyrastajú v enklávnom prostredí, to znamená, že tvoria komunitu, v ktorej ich starí rodičia, rodičia, susedia, známi aj mnohí priatelia hovoria po slovensky a cítia sa byť Slovámi. Je to sila prostredia. Rodiny. Spolupatričnosti. Podobnosti. Je to vedomie svojbytnosti.“

Právo na sebaurčenie zakotvené v ústave

Svoju úlohu tu zohráva aj škola. V Ústave Srbskej republiky je zakotvené, že každý človek má právo na sebaurčenie a má právo vzdelávať sa vo svojom rodnom jazyku, takže dieťa môže absolvovať predškolské a základné vzdelanie v slovenskom jazyku v slovenskej triede, potom pokračovať

v štúdiu na slovenskom gymnáziu v Bačskom Petrovci alebo v slovenskej triede Gymnázia v Kovačici alebo Strednej zdravotníckej školy v Novom Sade a v prípade záujmu pokračovať v štúdiu slovenského jazyka a literatúry na Filozofickej fakulte Univerzity v Novom Sade.“

V akých profesiách nájdu uplatnenie so svojím filologickým vzdelaním?

E. Z.: „Mnohí sa chcú stať učiteľmi slovenského jazyka na niektorej z približne dvadsiatich slovenských škôl vo Vojvodine, alebo byť redaktormi či moderátormi v slovenskom rádiu či slovenskej vojvodinskej televízii, zamestnancami v niektorej slovenskej inštitúcii vo Vojvodine alebo prekladateľmi či tlmočníkmi.“

Ktorá oblasť slovenskej gramatiky je pre zahraničných Slovákov náročná alebo,

naopak, jednoduchá?

„Študijný program slovenský jazyk a literatúra na Univerzite v Novom Sade korešponduje svojou obsahovou náplňou a náročnosťou so študijnými programami tohto zamerania na slovenských univerzitách, takže predpokladám, že naši študenti slovenčiny sa boria s takými istými problémami ako študenti slovenčiny na Slovensku. Navyše ako bilingvisti musia každodenne zvládať medzijazykové homonymá (rovnako znejúce slová s iným významom) a kalky (doslovné preklady), vytesňovať zo slovenského spisovného jazyka srbizmy, ktoré sa vo vojvodinskej slovenčine prirodzene a v hojnej miere adaptovali.“

Venujete sa vyučovaniu slovenského jazyka a výskumu slovenčiny odborne na akademickej úrovni, pracujete s recitátormi, organizujete semináre, recenzujete odborné štúdie... Čím je pre vás váš materinský jazyk, ktorý je zároveň predmetom vašej odbornej práce?

E. Z.: „Materinský jazyk je pre mňa každodennou nevyhnutnosťou, základným pracovným nástrojom, ale aj osobným fenoménom spojeným s rodinou, priateľmi, známymi, ktorých stretávam na ulici v Levoči. Slovenský jazyk mám zakódovaný všade, v každej bunke môjho tela, od hlavy až po päty, je súčasťou môjho ja.“

Niet národa bez jazyka

Máte možnosť porovnať dve rôzne teritória a slovenčinu používanú na území Slovenska Slovácki – čo je účinným nástrojom na budovanie pozitívneho národného povedomia a vzťahu k materinskému jazyku? Čím sa môžeme inšpirovať?

E. Z.: „Jazyk a národ sú neodmysliteľne späté. Niet národa bez jazyka, ale ani jazyka bez jeho používateľa. Nech si vezmete definíciu národa z akejkoľvek odbornej príručky, vždy je v nej na jednom z prvých miest spomenutý jazyk.“

Národné povedomie a vzťah k slovenčine sa v slovenskom vojvodinskom prostredí buduje v každom človeku od malička, začína sa to v rodine. Takže jednoznačne je to rodina, v ktorej sa hovorí po slovensky, v ktorej sa kladie dôraz na slovenskosť, v ktorej sa udržiavajú a pestujú tradície, tiež sa nezabúda na históriu, minulosť a korene. Vojvodinskí Slováci si neustále pripomínajú ťažké začiatky po príchode do novej krajiny, ktorá sa stala ich novým domovom, ale dobre si pamätajú odkiaľ a za akých okolností sem prišli. Vážia si úrodnú pôdu, ktorú hoľnými rukami klčovali a odvodňovali, ale nezabúdajú, že prišli z nehostinných a chudobných oblastí severného Slovenska.

Aj v podmienkach odlúčenosti od materskej krajiny a v podmienkach bilingvizmu je národné a jazykové povedomie vojvodinských Slovákov silné, na čom má veľký podiel inštitucionalizovaný kultúrny život. Veľmi dlhú tradíciu tu má slovenské školstvo, publicistika, umelecká literatúra, divadelníctvo, kultúrno-osvetové spolky a pod. Dnešná slovenčina sa

používa vo všetkých tradičných komunikačných sférach.“

A čo si, naopak, prinášate z lektorátu domov na Slovensko?

E. Z.: „Medzi vojvodinskými Slováckmi som si ešte viac uvedomila, že svoje národné povedomie a svoj jazyk si treba zaslúžiť a neustále rozvíjať. Svoju jedinečnosť si tu všetci musia obhájiť. V oblasti, kde žije viac ako 25 národnostných menšín, sú príslušníci každého z nich veľmi aktívni. Prejavuje sa to každodennou prácou na poli vedy, kultúry, zviditeľňovaním a prezentovaním sa všetkými možnými spôsobmi, či už ide o recitáciu, divadlo, spev, tanec, výtvarné umenie, architektúru, kroje, jedlo. Slovenské obce pravidelne usporadúvajú rozličné súťaže, prehliadky, besedy alebo festivaly. Všetci niečím prispievajú. Jeden spieva, druhý maľuje, tretí píše poéziu. Nikto nečaká, že sa to uskutoční (bez jeho osobného

pričinenia), ale každý sa na tom podieľa tak, ako najlepšie vie. A myslím, že práve v kolektíve je sila a doterajšie úspešné prežitie slovenského vojvodinského spoločenstva.“

Vojvodina je tiež oblasťou veľkej tolerancie voči všetkému odlišnému, ktoré sa nevníma ako negatívum, ale ako prínos a obohatenie. Či už ide o etnikum, vierovyznanie, jazyk alebo kultúru. Rešpektovanie odlišnosti je tu samozrejmosťou.“

Náš rozhovor končíme mimoriadne silným konštatovaním, autentickým svedectvom o kultúrno-etických hodnotách, od ktorých by sa žiadna moderná spoločnosť nemala vzdalať. Ďakujeme za rozhovor a prajeme veľa úspechov v akademickej a pedagogickej práci i v osobnom živote.

Eva Mališková

foto: archív E. Z.

NOVOOTVORENÁ POBOČKA

Námestie Majstra Pavla 6
Levoča

Poradíme Vám
v oblasti:

- dôchodkov
- domova
- majetku
- auta
- investícií
- životného poistenia

POŠLI
NÁM SVOJ
ŽIVOTOPIS

**Máme voľné
pozície**

Pridaj sa do tímu UNIQA

OTVORENÉ:

Po - Pia 9:00-15:30

tel.: +421 905 954 740

mail: klara.kapustova@obchod.uniqua.sk

Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa v Levoči

Sestry Božského Vykupiteľa vedené Duchom Svätým počas 100 rokov existencie Slovenskej provincie vykonávali službu v Cirkvi, pre Cirkev a blížnych, s ktorými sa stretávali. Darovaním svojho života svedčili o posolstve vykúpenia Ježiša Krista a túto radostnú zvesť podávali ďalej.

1945 – 1950: Príchod sestier Božského Vykupiteľa do Levoče

Sestry Božského Vykupiteľa, aj napriek nepriaznivej politickej situácii, prvýkrát prišli do Levoče na požiadanie otca biskupa Jána Vojtašáka v roku 1945. Prevzali vedenie „Vojtašákovho ústavu“ po odchode sestier Nepoškvrneného Počatia Panny Márie z Přerova, ktoré po poštátnení cirkevných škôl odišli na Moravu. Pôsobili v rôznych typoch škôl:

Učiteľská akadémia – sr. Regina, sr. Celina, sr. Humilitas

Meštianska škola – sr. Ambrózia, sr. Anastázia

Ludová škola – sr. Antónia

Materská škola – sr. Valéria, sr. Beáta

Dievčenský internát – sr. Salvia, sr. Vendelína, sr. Adriena, sr. Humilitas, sr. Anastázia, sr. Antónia

Tieto sestry tvorili v Levoči jedno spoločenstvo. V tom istom roku bol do Levoče premiestnený aj noviciát z Raslavíc.

V júni 1950 dostali rehoľné učiteľky dekréty o zrušení pracovného pomeru a cez prázdniny ostali bez práce a bez platu. V rámci akcie „K“ – „KLÁŠTORY“ boli sestry 29. augusta 1950 násilne sústredené do internačného kláštora v Spišskej Novej Vsi. Osudná noc zastihla toto dielo v najlepšom rozkvetu...

1969 – 1989: obdobie socializmu

Sestry matky Alfonzy Márie prišli druhýkrát do Levoče v čase, keď farnosť viedol vdp. dekan Štefan Klubert. Po kúpe domu, vtedy na Bernolákovej ulici č.13, prišli založiť rehoľný dom sr. Immaculáta, sr. Blažej a sr. Egídia. Mal sa stať kolískou pre vzdelávanie a výchovu pre kandidátky, neskôr novicky či juniorky našej kongregácie na východnom Slovensku.

V komunite vtedy bývalo 8 až 13 sestier, ktoré tu pôsobili podľa požiadaviek i potrieb kongregácie a farnosti. Vystriedali sa tu viaceré sestry, napr. sr. Celina, sr. Ignácia, sr. Justína, sr. Verissima, sr. Sidónia, sr. Humilitas, sr. Gaudencia, sr. Fides, sr. Dorotea, sr. Kunikunda, sr. Atanázia a iné... Spomínáme na ne s obdivom i láskou nielen my, súčasné sestry pôsobiace v Levoči, ale aj mnohí Le-

vočania, ktorí si ich pamätajú.

Politické zriadenie v tomto období nedovolilo rehoľným sestrám pracovať v civilných zamestnaniach, preto v Levoči v tom čase pôsobili iba sestry v dôchodkovom veku. Starali sa o kostoly, prali a šili liturgické rúcha pre kňazov a ministrantov, liturgické prádlo k sv. omši, ozdobovali kostoly a pomáhali vo farnosti koľko sa dalo. Snažili sa vydávať radostné svedectvo obetavého života s Kristom. Modlili sa, obetovali a v tichosti prežívali každý deň pôsobiac vo farnosti, koľko im to bolo umožnené.

Počas týchto rokov tu tajne prešlo formáciou asi 30 mladých dievčat, z ktorých sa neskôr stali rehoľné sestry a ktoré tu pocítili láskavé prijatie sestier, kňazov a nič netušiacich farníkov.

1989 až po dnes: obdobie slobody

Tretia etapa pôsobenia sestier v Levoči je už v rokoch slobody: po vysviacke levočského dekana 9. 9. 1989 Mons. Františka Tondru za spišského diecézneho biskupa a po Nežnej

revolúcii 17. 11. 1989.

V Levoči okrem starostlivosti o kostoly pribudla katechéza detí a mládeže. Existujúcu komunitu prišli posilniť nové a aj mladé sestry: sr. Huberta, sr. Bertília, sr. Tereza, sr. Izabela, sr. Angelita...

Pre katechézu: sr. Dobromila, sr. Mechtilda, sr. Ella, sr. Lucilla, sr. Kristiána, sr. Dominika, sr. Paulína, sr. Maximiliána, sr. Beáta, sr. Agneška, sr. Nicola, sr. Immaculáta...

Pre starostlivosť o Mariánsku Horu: sr. Sidónia, sr. Atanázia, sr. Ignácia, sr. Bernarda, sr. Magdaléna, sr. Daniela, sr. Marianna, sr. Invioláta, sr. Annamária, sr. Karmela...

Príchodom zdravotných sestier do Levoče sa začala naplňovať aj ďalšia naša charizma: **starostlivosť o chorých a starých, zomierajúcich v ich domácom prostredí** prostredníctvom charitnej služby, dnes cez ADOS (Agentúru domácej starostlivosti) a MH (Mobilný hospic) v rámci Spišskej katolíckej charity. Boli to sestry: sr. Tereza, sr. Noemi, sr. Ancilla, sr. Akvináta, sr. Simeona, sr. Oktávia, sr. Petra, sr. Rafaela, sr. Timea a sr. Zuzana.

**Za uplynulé: VĎAKA BOHU – DEO GRATIAS,
nastávajúcemu – tomu, čo príde – už dnes: ÁNO – FIAT**

POZVÁNKA

Pri príležitosti 100. výročia zriadenia Slovenskej provincie našej kongregácie Vás s radosťou pozývame **na svätú omšu**
dňa 18. februára 2024 o 10.00 hod v Bazilike sv. Jakuba,
pri ktorej budeme spoločne ďakovať Bohu
za dar našej Slovenskej provincie
a za 60 rokov pôsobenia v levočskej farnosti.

Základná škola, Námestie Štefana Kluberta 10, 054 01 Levoča

Vás pozýva na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

07. 02. 2024 od 14.00 do 17.00

Ponúkame:

- inovatívne formy vyučovania
- vyučovanie angličtiny od prvého ročníka
- kvalifikovaných, skúsených a empatických pedagogických zamestnancov
- realizáciu rôznych záujmových útvarov
- návštevy kultúrnych, športových a vzdelávacích podujatí, divadelné predstavenia, koncerty, tvorivé dielne
- organizovanie školy v prírode, lyžiarskych a plaveckých výcvikov
- organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí pre deti a rodinných príslušníkov počas roka

Naši žiaci a ich rodičia sa môžu vždy spoľahnúť na:

- rannú a popoludňajšiu činnosť školského klubu detí
- esteticky pôsobiace učebne a multimediálne učebne
- fungujúcu školskú jedáleň, ktorá dbá na správne výživové a zdravotné štandardy
- zrekonštruované priestory školy, telocvične a multifunkčného ihriska
- odprevádzanie dochádzajúcich detí na autobusové spoje
- ochotu, trpezlivosť, elán a starostlivosť

Výhodou je poloha budovy školy v bezprostrednej blízkosti historického centra Levoče.

Na každom žiakovi nám záleží!
Tešíme sa na vás!

Mgr. Jana Milčáková
riaditeľka školy

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA SLUŽIEB
MAJSTRA PAVLA,
KUKUČINOVA 9, LEVOČA

škola remeselných zručností

Vás pozýva na

Deň otvorených dverí

dňa 22. februára 2024 (štvrtok) od 8.00 hod.

Predstavené budú študijné a učebné odbory pre školský rok 2024/2025:

4-ročné študijné odbory: 2960 K operátor/operátorka potravinárskej výroby
4553 K podnikateľ/podnikateľka pre rozvoj vidieka

3-ročné učebné odbory: 2487 H autoopravár - mechanik/autoopravárka - mechanika
2464 H strojný mechanik/strojná mechanika

NOVÝ štvorročný učebný odbor:
2977 H cukrár kuchár/cukrárka kuchárka

2-ročné učebné odbory: 3178 F výroba konfekcie
2498 F technické služby v autoservise
3169 F praktické práce

Informácie o možnosti štúdia, prehliadku priestorov školy je možné dohodnúť aj individuálne na tel. čísle 053/4513291-3, 0904 656956, príp. mailom: riaditel@souplevoca.sk, zastupca@souplevoca.sk

Pod'akovanie

... aj napriek tomu, že nevidím, nemám pravú ruku od 12. rokov a prekonal som veľa zdravotných ťažkostí (infarkt s klinickou smrťou, ťažký obojstranný zápal pľúc počas choroby a ťažkú anémiu s mozgovou príhodou i TU p. obličky), 25. októbra 2023 som sa dožil nádherných 90. rokov.

Za to z celého srdca ďakujem Vám všetkým: manželke, mojej úžasnej rodine, priateľom, známym i bývalým spolupracovníkom a najmä našim bývalým i súčasným lekárom, sestričkám i záchranárom a veľmi úprimne aj kňazom v našej krásnej Levoči.

Prežil som náročný a pritom nádherný a plnohodnotný život obklopený Vami všetkými i množstvom nevidiacich, ktorých som stretol na svojej životnej púti v práci /Základnej škole pre nevidiacich i v Rehabilitačnom stredisku pre nevidiacich v Levoči/ a od mnohých z Vás som dostal úprimné blahopriania osobné, písomné i cez časopisy a médiá.

Z celého srdca vďačím Vám všetkým, ktorí ste akýmkoľvek spôsobom vkročili do môjho života a urobili ste mi ho krajším a bohatším, vďaka Bohu!

PaedDr. Ján Ličko

EVANJELICKÁ CIRKEV AUGSBURSKÉHO VYZNANIA

Milí Levočania!

Deň čo deň sme zasypaní najrôznejšími informáciami. Z nich niektoré sú pravdivé, iné sú pravdivé iba sčasti a tie ostatné sú číre výmysly. Je len na nás, čomu uveríme, a čomu nie. Nie je vôbec ľahké sa vo všetkom zorientovať, pretože poväčšine každá informácia, ktorá k nám príde, sa tvári veľmi presvedčivo, overene a zaručene pravdivo. Aj samotní Ježišovi učeníci prežívali niečo podobné. V Evanjeliu Matúša 16. kapitole čítame, v akých najrôznejších predstavách o Ježišovi sa učeníci nachádzali. Sám sa ich pýtal: „**Za koho pokladajú ľudia Syna človeka?**“ Odpovede sú rôzne. Si Ján Krstiteľ, Eliáš, Jeremiáš. Ani vyznanie: **Ty si Kristus, syn Boha živého im nepomáha. Ak je Ježiš Mesias, čo od neho čakať?** Boli zmätení v spleti tradície, v ktorej vyrástli. Pýtali sa: Je to nový kráľ Izraela, porazí Rimanov, obnoví Dávidovu ríšu? **Aká je pravda?** Už naozaj netušili. Pán Ježiš nechce, aby Jeho učeníci mali zmätok. **A tak troch z nich, Petra, Jakuba a Jána, berie so sebou na vysoký vrch. Evanjelium podľa Matúša 17, 1 – 9. Vzal ich tam preto, aby im ponúkol výhľad nielen na niekoľko kilometrov, ale priamo do budúcnosti, do neba, aby im pomohol zorientovať sa, aby si práve túto scénu Ježišovho oslávania zapamätali, keď Ho**

uvidia zbičovaného, zoslabnutého pod ťarchou kríža, oplúťého, zakrvaveného, visiaceho a zomierajúceho na kríži.

Ježiš dobre vie a uvedomuje si, že Jeho čas na tejto zemi sa postupne kráti. Blíži sa moment, pre ktorý sa narodil a prišiel na tento svet. Ježiš dobre vie aj to, že to pre Jeho učeníkov bude ťažké na pochopenie, prijatie a stotožnenie sa s tým. **Chce upevniť a posilniť vieru svojich učeníkov. A urobí to tým, že im akoby poodhalí záves, oponu, ktorá predeľuje nebo od zeme a zem od neba.**

Na vysokom vrchu Ježiš svojim učeníkom umožňuje prežiť zážitok akéhosi nebeského vyjasnenia a vysvetlenia všetkého toho, čo má prísť. Spolu s Mojžišom a Eliášom, počujúc hlas samotného Boha im ich Majster ponúka niečo ako prestávku na oddych. **Posilnenie a výhľad na pravý cieľ,** keď sledujeme, čo sa deje vo svete, posilnenie vždy vtedy, keď sa ocitneme, obrazne povedané: v údolí života, bez veľkolepého výhľadu, obklopení strmými **Scéna Kristovho premenenia je pre nás dôkazom, posilnením a uistením, že všetko je nakoniec v Božích rukách. Posledné slovo bude mať On. A my vieme, že milujúcim Boha všetky**

veci slúžia na dobro. Tomuto verme! Nech sa z tohto teší naše srdce! **Dnes smieme i my počuť Boží hlas: Ježiš je môj Syn. Jeho počúvajte! Amen.**

Srdečne pozývame na Služby Božie v mesiaci FEBRUÁR, ktoré budú o 9.00 hod. v modlitebni na fare

4. 2. 2024 – Nedela po Deviatniku

6. 2. 2024 – Biblická hodina
o 17.00 v zborovej miestnosti

11. 2. 2024 – Predpôstna nedela

13. 2. 2024 – Biblická hodina
o 17.00 v zborovej miestnosti

18. 2. 2024 – 1. pôstna nedela

20. 2. 2024 – Pôstna večiereň
o 17.00 – v modlitebni na fare

25. 2. 2024 – 2. pôstna nedela

27. 2. 2024 – Pôstna večiereň
o 17.00 – v modlitebni na fare

Pravidelné stretnutia na evanjelickej fare:

v stredu o 16.30 Stretnutie Zvonkohry

v piatok o 15.30 Detský klub, o 17.00 Šachový krúžok

Záujem o pastoračnú návštevu alebo prislúženie Večere Pánovej v domácnostiach môžete nahlásiť na tel. číslo cirkevného zboru: 0917 771 758 alebo 0918 828 199 farárka Zuzana Durcová, prípadne e-mailom na faralevo-ca@gmail.com

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

BOHOSLUŽOBNÝ PROGRAM NA MESIAC FEBRUÁR 2024:

Svätá liturgia v pracovných dňoch
o **16.30 hod.**,
ráno a v sobotu o **7.30 hod.**

Svätá liturgia v pracovný deň vo sviatok
o **18.00 hod.**

Svätá liturgia v nedeľu o **10.00 hod.**
(info aj na www.grkatle.sk alebo facebook.com/grkatlevoca)

SVIATKY V MESIACI FEBRUÁR 2024:

2. 2. – Stretnutie Pána, Ježiša Krista so Simeonom

(sviatok, požehnanie sviec, myrovanie)

3. 2. – Prvá zádušná sobota

4. 2. – Mäsopôstna nedela

11. 2. – Syropôstna nedela

12. 2. – Začiatok Štyridsiatnice (prvý deň veľkého pôstu)

18. 2. – Prvá pôstna nedela

25. 2. – Druhá pôstna nedela

Spomienky a poďakovania

*„Bolestou unavená tíško si zaspala,
zanechajúc všetkých, čo si mala rada.
Za všetky Tvoje trápenia a bolesti,
nech ti dá Pán Boh večnej milosti.“*

Mária Venglarčíková

Dňa 1. 1. 2024 nás navždy opustila naša milovaná mamka, babka a prababka Mária VENGLARČIKOVÁ.

S láskou a úctou spomínajú dcéry Darina, Hanka,
synovia Eduard a Ján s rodinami a vnučka Janka.

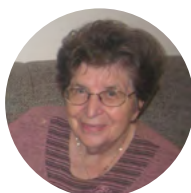

*„Žiarila z Teba láska a добрota,
budeš nám chýbať do konca života.
Tén, kto ťa poznal, spomenie si,
Tén, kto ťa miloval, nikdy nezabudne.“*

Sidónia Plačková

Dňa 15. 2. 2024 uplynú dva roky, čo nás navždy opustila moja milovaná manželka, drahá mamka, babka, svokra, krstná mama, sestra, teta, švagriná a príbuzná Sidónia Plačková.

S láskou a úctou spomínajú manžel Ondrej a syn Radovan s rodinou.

*„Odišla si tíško, ako odchádza deň
a v našich srdciach zostáva spomienka len.
Nech s nami spomína každý, kto ťa mal rád.“*

Mária Smiková

Dňa 24. 2. 2024 uplynú dva roky, čo nás navždy opustila naša drahá teta, krstná mama, švagriná a príbuzná Mária Smiková.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Smútiaca rodina

*„Pán Boh zavolať
a srdce, ktoré pre nás
malo toľko lásky,
dotieklo navždy.“*

Mária Combová, rod. Pavlovová

S bolesťou v srdci a s hlbokým zármutkom sme odprevadili na poslednej ceste našu milovanú mamu, svokru, starú a prastarú mamu, krstnú mamu, sestru, sesternicu, svatku a susedu, ktorá nás s pokorou a v tichosti predišla do večnosti zaopatrená sviatosťami 23. decembra 2023 vo veku 84 rokov.

Týmto vyjadrujeme poďakovanie všetkým, ktorí sa o našu mamu starali v domácej opatere, reholnej sestre Timei a personálu neurologického oddelenia nemocnice v Levoči za príkladnú starostlivosť, obetavosť a ľudský prístup.

Úprimné poďakovanie patrí Mons. prof. Františkovi Dluhošovi za dôstojnú rozlúčku, pohrebný obrad a zádušnú omšu, rovnako aj cintorínskej a pohrebnej službe za profesionálnu a kvalitnú prácu pri zabezpečení pohrebu.

Všetkým ďakujeme za účasť na poslednej rozlúčke a za prejavy sústrasti.

Smútiaca rodina

S úctou a láskou spomínam.

Anna Kopkášová

Ondrej Kopkáš

Dňa 12. 2. 2024 si pripomínáme nedožitých 96. rokov narodenia nášho ocka Ondreja Kopkáša a dňa 23. 2. 2024 nedožitých 99. narodeniny našej mamy Anny Kopkášovej. Tí, ktorí ste ich poznali, venujte im tichú spomienku.

S láskou v srdci spomína dcéra Milada s rodinou.

*„Odišla si tíško, nie si medzi nami,
ale v našich srdciach stále žiješ spomienkami.
Nech s nami spomína každý, kto ťa mal rád.“*

Mária Jacková, rod. Nováková

Dňa 21. 1. 2024 uplynulo 20 rokov, čo nás navždy opustila naša milovaná mama, babka, prababka a praprababka Mária Jacková.

**S láskou a úctou spomínajú dcéry, syn,
vnúčatá, pravnúčatá a praprawnúčatá.**

*„Čas neúprosne beží a nevráti, čo vzal,
len láska, úcta a spomienky ostávajú.“*

MVDr. Ivan Pirš

Dňa 23. januára 2024 uplynulo 5 rokov, čo nás opustil môj manžel, otec, brat, dedko, švagor, svokor, strýko, kolega a priateľ MVDr. Ivan Pirš.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu, prosíme, spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

*„Život mŕtvych je uložený v pamäti živých...“
(Cicero)*

Anna Faltinová

Dňa 11. 2. 2024 uplynie rok, čo nás navždy opustila moja milovaná manželka, drahá mama, babka, prababka, svokra, krstná mama, švagrína, teta a príbuzná Anna Faltinová.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej s nami tichú spomienku a modlitbu.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

*„Hoci si odišiel, niet ťa medzi nami,
v našich srdciach ostávaš a vždy budeš s nami.“*

František Bartko

Dňa 17. 2. 2024 uplynie 5 rokov, čo nás opustil môj milovaný manžel, ujo, brat, švagor, zať František Bartko.

S láskou a úctou spomína manželka Mária a ostatná smútiaca rodina.

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV

1. februára – Štvrtok od 8.00 hodiny dopoludnia návšteva chorých a starých z príležitosti prvého piatku.
Sv. spoveď pred prvým piatkom počas ranných i večerných sv. omší a okrem toho vo štvrtok a v piatok od 17.00 hodiny.

2. februára – OBETOVANIE PÁNA (piatok)

Obrad požehnania sviec a procesia v úvode sv. omše o 8.00 a 18.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba.

Sv. omše v tento deň:

v Bazilike sv. Jakuba o 6.00, 8.00 a 18.00 hodine; na Mariánskej hore o 16.00 hod.

Dnes je 28. svetový deň zasväteného života.

3. februára – SV. BLAŽEJA, BISKUPA, MUČENÍKA

Sv. omša ráno o 6.30 hodine zo spomienky sv. Blažej. V závere sv. omše o 6.30 hodine budeme udeľovať svätoblažejské požehnanie.

– FATIMSKÁ SOBOTA

Fatimská sobota v Bazilike sv. Jakuba o 9.30 hodine.

Večerná sv. omša o 19.00 hodine z nasledujúcej nedele.

Svätoblažejské požehnanie večer sa nebude udeľovať.

4. februára – PIATA NEDEĽA V CEZ-ROČNOM OBDOBÍ

11. februára – ŠIESTA NEDEĽA V CEZ-ROČNOM OBDOBÍ

14. februára – POPOLCOVÁ STREDA, ZAČIATOK VEĽKÉHO SVÄTÉHO PÔSTU.

Pôstne obdobie je zamerané na Veľkú Noc.

Pôstna liturgia nás pripravuje na slávenie Veľkonočného tajomstva utrpenia, smrti a zmŕtvychvstania Pána.

V pôstnom období máme sa zamerať na úprimnejší pohľad do svojho vnútra, konať pokánie a dobré skutky.

Na Popolcovú stredu je požehnanie popola a poznačenie popolom na znak úprimného pokánia.

V tento deň je prísny pôst a zdržanie sa mäsitého pokrmu, ktorý nemožno nahradiť iným skutkom kajúcnosti.

Počas pôstneho obdobia v piatky a nedele sa budeme schádzať na pobožnostiach krížovej cesty na Mariánskej hore v piatky o 16.00 a v nedele o 17.00 hodine v Bazilike sv. Jakuba.

18. februára – PRVÁ PÔSTNA NEDEĽA

V túto nedeľu je zbierka na charitu.

21., 23. a 24. februára – JARNÉ KÁNTROVÉ DNI

V stredu, piatok a v sobotu a úmysel

týchto dní: príprava na pokánie a na sviatosť zmierenia a činorodá láska k blížnemu.

22. februára – KATEDRA SV. PETRA, APOŠTOLA

Sviatok, v bazilikách možnosť získania úplných odpustkov.

Sv. omše v Bazilike sv. Jakuba o 6.00 a 18.00 hodine, na Mariánskej hore o 16.00 hodine.

25. februára – DRUHÁ PÔSTNA NEDELA

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

SLOVÍČKO OD MINORITOV

Drahí Levočania,

tieto slová píšem plný dojemov z ekumenickej bohoslužby, ktorá sa v rámci týždňa modlitieb za jednotu kresťanov uskutočnila v nedeľu 21. januára o 15.00 v našom kostole na Košickej ulici. Pozvanie prijali zástupcovia rímskokatolíckej, gréckokatolíckej i evanjelickej cirkvi v Levoči. Moju radosť umocňuje aj fakt, že po jej skončení ste viacerí prijali pozvanie na krátku prehliadku nášho kláštora a malé pohostenie, pri ktorom sme sa mohli lepšie spoznať. Aby myšlienka vzájomnej jednoty a spolupráce zostala živá, už teraz plánujeme ďalšiu spoločnú akciu: ekumenický pašiový sprievod na Veľký piatok.

Už v januárovom vydaní LIMky som spomínal dátum 2. február 2024. Do tohto dňa môžeme v našom kostole každý deň získať plnomocné odpustky, keď sa pomodlíme pri vystavených jaslíčkách, lebo prežívame 800. výročie jaslíčiek sv. Františka v Greccio. V tento deň je aj sviatok Obetovania Pána (Hromnice), ktorý svätý pápež Ján Pavol II. ustanovil aj za deň zasväteného života. Asi preto, že v evanjeliu na tento deň čítame o Simeonovi a Anne, ktorí zasvätili svoje životy Bohu v jeruzalemskom chráme. Preto je tento deň sviatkom všetkých rehoľníkov. Tu v Levoči pôsobia okrem bratov minoritov aj sestry Vykupiteľky, preto budeme tento deň oslavovať spolu s nimi. Pri príležitosti Dňa zasväteného života sa v každej diecéze zvykne organizovať aj stretnutie rehoľníkov s miestnym biskupom. Preto budeme v sobotu 3. februára cestovať do Popradu, kde budeme o 10.00 v konkatedrále sláviť svätú omšu s otcom biskupom Františkom Trstenským.

Dňa 8. februára nás čaká ďalšie stretnutie s otcom biskupom, tentokrát v rámci celodiecézneho stretnutia kňazov v Ružomberku, ktorého témou bude „Ochrana maloletých v Cirkvi.“ S prednáškou tam vystúpi aj

Darina Gálová

Dňa 27. februára si pripomenieme 12. výročie úmrtia našej milovanej mamičky Dariny Gálovej.

Za lásku a starostlivosť ďakujú manžel Ondrej, dcéry Andrejka s rodinou, Dadka a Ivanka.

„Odišiel si tiško, nie si medzi nami,
ale v našich srdciach stále žiješ spomienkami.“

Rudolf Zoričák

Dňa 31. 1. 2024 sme si pripomenuli desiate výročie úmrtia nášho otca, starého otca a prastarého otca.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina.

„Žiarila z Teba láska a добрota,
budeš nám chýbať do konca života.
Ten, kto ťa poznal, spomenie si,
ten, kto ťa miloval, nikdy nezabudne.“

Viera Stanková

Dňa 8. 12. 2023 nás s pokorou a v tichosti predišla do večnosti naša milovaná mamka, babka a svokra VIERA STANKOVÁ vo veku 70 rokov. Touto cestou chceme vyjadriť úprimnú vďaku za odslúženie pohrebných obradov a dôstojnú rozlúčku Mons. Františkovi Dluhošovi, emeritnému dekanovi, a br. Tomášovi M. Vlčekovi. Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí nás sprevádzali na poslednej rozlúčke s našou mamkou. Sme vďační za kvetinové dary, prejavy sústrasti a modlitby.

Monika, Milan, Silvia a Milanko

Alžbeta Babejová

Ondrej Babej

Dňa 31. 1. 2024 sme si pripomenuli nedožitú 100. výročie narodenia a 39. výročie úmrtia nášho otca, dedka, pradedka Ondreja Babeja a 27. 2. 2024 si pripomenieme nedožitú 96. výročie narodenia a 37. výročie úmrtia našej mamky, babky, prababky Alžbety Babejovej.

Kto ste ich poznali, venujte im modlitbu a tichú spomienku.

S láskou v srdci spomína celá rodina.

Viliam Tomčofčík

1946 – 2023

Dňa 20. februára uplynie rok, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec, dedko, brat, krstný otec, svokor, strýko, švagor, svat a kamarát Viliam Tomčofčík. Spomienka na Teba nikdy nevymizne zo srdca tých, ktorí Ťa milovali a sú Ťa vďační za Tvoju lásku a obetavosť. Ťažké a smutné sú chvíle bez Teba.

Manželka Elena, deti Tatiana a Kamil, vnučka Romana, zať Patrik, nevesta Michaela, sestra Mária s rodinou a Lilu

CIRKVI, SPOMIENKY A POĎAKOVANIA, SPOLOČNOSŤ

psychoterapeutka Jana Bieščad Vindišová, ktorú by som chcel pri tejto príležitosti pozvať aj k nám do Levoče. Absolvoval som s ňou dva online semináre zo série „Psychológia a viera“ a jej prednášky stoja zato. Ak by súhlasila, navrhol by som jej tému veľmi aktuálnu pre mladých ľudí: „Nechcem tu byť“ (čítaj Nechcem žiť).

V sobotu 10. februára plánuje eRko detský karneval, od 12. do 18. februára budeme prežívať Národný týždeň manželstva, 12. februára si pripomenieme výročie smrti pátra Daniela Faltina, na Popolcovú stredu 14. februára začne Veľký pôst.

Prvé dni Veľkého pôstu bude náš páter Piotr Glód viesť pôstne duchovné cvičenia v poľskej farnosti Kalwaria Paclawska, kde väčšina z nás, bratov minoritov, prežila svoj noviciát.

Sestry Vykupiteľky tento rok oslavujú 100. výročie svojho vzniku, preto nás 18. februára pozývajú na slávnostný obed.

V našej komunite budeme spolu s bratmi zo Spišského Štvrtku prežívať 22. februára dopoludnia duchovnú obnovu a v piatok 23. februára budeme počas večernej adorácie v našej kláštornej kaplnke prosiť o nové povolania do našej rehole.

Od 26. februára máme v našom kraji jarné prázdniny, počas ktorých chceme zorganizovať akciu pre miništrantov.

Držte nám palce a modlite sa za nás. Ďakujeme.

br. Tomáš M. a spolubratia

Valéria Boložová

V mene celej rodiny sa chceme touto cestou poďakovať všetkým príbuzným, susedom, kamarátom, spolupracovníkom a známym, ktorí sa zúčastnili poslednej rozlúčky s našou drahou zosnulou Valériou Boložovou a dňa 5. 12. 2023 ju odprevadili na jej poslednú cestu.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa pokúšali zmierniť náš hlboký žiaľ. Ďakujeme za dôstojnú rozlúčku ICLic. Petrovi Majcherovi, za duchovnú podporu a opateru Mons. Františkovi Dluhošovi a príhovor PhDr. Jozefovi Lapšanskému, PhD.

Touto cestou tiež chceme poďakovať MUDr. Jánovi Buvalovi a jeho zdravotnej sestre Bc. Márii Baluchovej, MUDr. Salawej a jej zdravotnej sestre Bc. Patricii Bartošovej za odbornú a empatickú starostlivosť počas choroby našej zosnulej.

Smútiaca rodina: Manžel Michal, dcéry Valika, Monika, Alenka s rodinou a syn Mirko s rodinou

Mária Vanacká, rod. Zombeková

Ján Vanacký

Dňa 29. 12. 2023 uplynulo 10 rokov, čo nás navždy opustila moja mamka, svokra a babka Mária Vanacká, rod. Zombeková a dňa 13. 1. 2024 uplynulo 35 rokov, čo nás opustil môj otec, svokor a dedko Ján Vanacký.

S úctou a láskou spomína syn Ján s rodinou.

*„Čas neúprosne beží a nevráti čo vzal,
len láska, úcta a spomienky ostávajú.“*

Alžbeta Štramová

Dňa 04. 2. 2024 uplynú 4 roky, čo nás navždy opustila naša mamka, babička a prababička, ktorá navždy ostane v našich srdciach. Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku a modlitbu.

S láskou a úctou spomínajú dcéry Janka, Alena a Iveta s rodinami.

Mária Bartková

Dňa 24. 2. 2024 uplynie 5 rokov, čo nás navždy opustila naša sestra, teta, švagriná Mária Bartková.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

S láskou spomína smútiaca rodina.

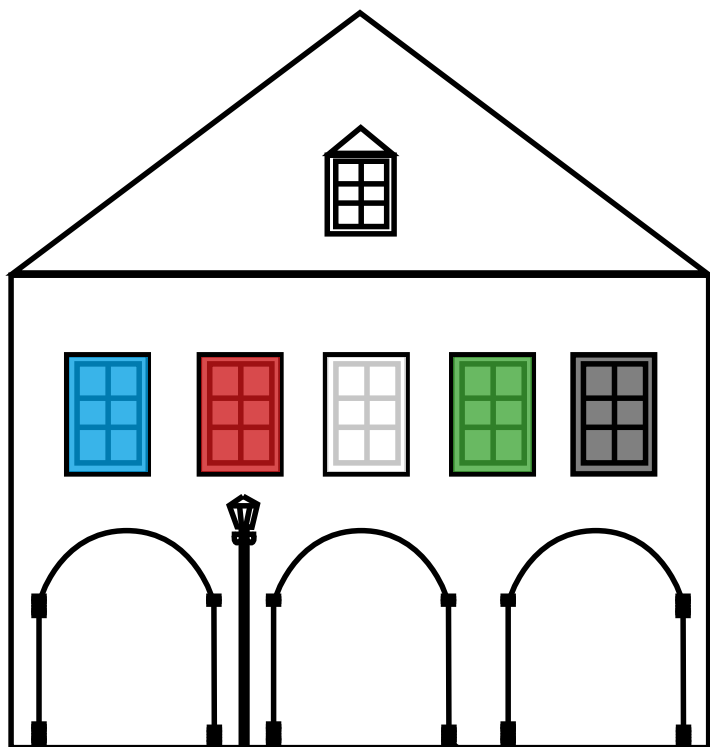
JARNÁ ZBIERKA NA CHARITU

Prosíme Vás o finančnú podporu
našej služby.
Príspevkom nám pomôžete
postarať sa o viac ako 50 000 ľudí
v zlej životnej situácii.

Prispieť môžete zaslaním daru na účet Spišskej katolíckej charity.
SK43 7500 0000 0040 3127 1354 VS:4120712

FAREBNÝ FEBRUÁR V MÚZEU

ZÁŽITKOVÝ,
EDUKATÍVNY,
HRAVÝ MESIAC

**MODRÉ
PONDELKY**

**ČERVENÉ
UTORKY**

**BIELE
STREDY**

**ZELENÉ
ŠTVRTKY**

**ČIERNE
PIATKY**

Ste zvedaví, plní očakávania? Neváhajte a, najstudenší mesiac roka, si spestríte zážitkovými, edukatívnymi a príjemnými farbami.

Spoznávajte jednotlivé zdravotné znevýhodnenia, významné osobnosti, komunikáciu, špeciálne abecedy, zaujímavé učebné či kompenzačné pomôcky, ktoré ľuďom so zdravotným postihnutím uľahčujú život, prácu, ale aj voľný čas.

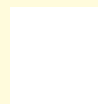
Februárový farebný program je určený školským skupinám a rodinám s deťmi vo veku od 5-tich rokov.

INAKOSŤ, AUTIZMUS

OKO, UCHO

NEVIDIACI

NEPOČUJÚCI

HLUCHOSLEPOTA

FRAGILE

6.2.
2024

18.00 h.

KINO ÚSMEV
LEVOČA

**VSTUPENKY ZAKÚPITE V SIETI TICKETPORTAL
A V POKLADNI INFORMAČNEJ KANCELÁRIE MESTA LEVOČA 053 451 3763**

